

Nepriklausoma Lietuva

IL LITHUANIA

Independent Lithuania

NR. 43 (186) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1950 m. LAPKRITIS - NOVEMBER 2 d.

PRICE 10 c. X METAJ

VISI IVYKIAI VEDA NAUJAN PASAULININ KARAN

JAU VYKSTA TRYS DIDELI, KOMUNISTŲ PRADĖTI, KARAI. SOVIETAI NESUTINKA SU ATOMINĖS BOMBOS KONTROLE. SOVIETAI NESUTINKA NUSI GINKLUOTI. SOVIETAI JAU PRADĖJO PLATAUS MASTO PUOLIMUS.

Jungtinių Tautų Organizacijos mu. Tokia yra sovietinė „taikos ofenzyva“.

Jos posėdžiuose vyksta didelė demokratinio pasaulio kova su komunistiniu totalistiniu pasauliu. Jis atidengia naujos sovietinės užmačias, naujus Sovietų Rusijos ketinimus ir naujas klastas.

Bandydamas sumenkinti septynių valstybių

taikos išlaikymo planus, Višinskis pasirodė su Stalino - Musolinio planais.

Musolinis prieš Antrąjį Pasaulinį karą buvo pasiūlęs vieton Tautų Sąjungos „keturių didžiųjų“ sąjungą ir neribotą jų valdžią, kuri nesiskaitytų ne tik su mažomis valstybėmis, bet ir su didelėmis. Musolinio pasiūlymu, Europoje turėjo viešpatauti Italija, Prancūzija, Anglija ir Vokietija. Dabar šita planą, tiksliai jau visu pasauliu mastu, pasiūlė Stalinas.

Šis sovietinis „taikos planas“ turėtų būti toks: visą pasaulį turi valdyti „penki didieji“: Rusija, Amerika, Kinija, Britanija ir Prancūzija. Kitos valstybės nereikalingos. Nereikia nei Jungtinių Tautų Organizacijos, kurioje ir mažosios valstybės turi lygų balsą... Bet kitos valstybės, o jų tarpe Kanada ir net Jugoslavija pasisakė prieš.

JTO priešpasiūlymas:

1. Neatidėliotinas veiksmas prieš agresorių, 2. Ginklavimosi kontrolė, ir nuoseklus perėjimas į visišką nusiginklavimą.

Sovietai, žinoma, su tuo nesutiko. Tokiu būdu valstybių ginklavimasis savaime išsivysto.

Karas jau yra pradėtas ir vystomas. Ji Korejoje pradėjo komunistai, Maskvos pakurstyti ir jos remiami. Antrą karą komunistai pradėjo Indokinijoje ir dabar trečiąjį karą komunistai pradėjo Tibeto užpuoli-

Gražusis Lietuvos sostinės Vilniaus miesto kampelis—Aušros Vartų — kopyčia. Vėlinių dieną visas Vilnius suskambėjo gedulingais varpais, o prie Aušros Vartų laisvai rinkdavosi minios žmonių, kurios gatvėje giedodavo giesmes. Vilniaus Rasų kapai sužibėjo tūkstančiai žvakelių ir prie žmonių kapų rinkdavosi būriai ir minios žmonių atiduoti pagarbą. Visas miestas, o su juo ir visas kraštas susikuapdavo ties Amžinybės slėpiniu, pagerbdavo mirusiųjų atmintį ir susikaupdavo ties ateitimi. Ir čia, Kanadoje Vėlinių diena yra susikaupimo ir rimties diena. Prisiminkime visus mirusius gimines, pažįstamus, bičiulius ir susikaupkime ties kritusiais ir krįstančiais už diduosius tautos ir žmonijos idealus.

KOMUNISTŲ VALYMAS AMERIKOJE

SUIMTAS ANDRULIS

JAV lietuvių komunistų vadas dr. Kaškaučius pasodintas ka-
lėjimau už žmogžudystę.

JAV parlamentui priėmus McCarran įstatymą kovai su prieš valstybinių veikimų, suminta 10 didžiųjų svetimsalių komunistų veikėjų, kurių tarpe „Vilnius“ rdeaktorius Vincas Andrulis. Jie bus deportuoti į kilmės šalis.

15-kai metų pasodintas į kalėjimą JAV komunistų lietuvių plačiai išgarsintas vadas dr. Kaškaučius už žmogžudystę. Jis jau trečią kartą baudžiamas už darymą abortų, nuo kurių jau mirė kelios moterys.

KRIZĖ DĖL TRYGVE LIE

SSRS JTO Saugumo Taryboje pareiškus veto dėl Trygve Lie kandidatūros ir JTO sekretorius, tas klausimas atsidūrė JTO pilnatyje. Čia daugumas valstybių palaikė T. Lie kandi datūrą sekantiems trejiems metams. Višinskis priešinosi ir pasiūlė Filipinų atstovą Romulo. Tuo jis siekia sukirsti JAV su Filipiniais. Kilo krizė.

— Ispanija priimta į JTO.

— Anglijos Londone, dėl delio rūko, lėktuvus aerodrome užvažiavo ant krovinių vamzdžių ir užmušė 28 iš 30 buvusių lėktuve keleivių.

— Indijos vyriausybė pasiuntė kom. Kinijai protesto notą dėl agresijos Tibete. DB britai pritarė.

NUTARĖ PASKUBINTI EUROPOS APGINKLAVIMĄ

Karinis Atlanto pakto valstybių komitetas, peržiūrėjęs karo ministerių ir štabų viršininkų nutarimus, nutarė paskubinti Europos apginklavimą ir paskirti karinę vadovybę.

Prie Europos gynimo pritraukiamos: V. Vokietija, Graikija ir Turkija.

Europos karo vadu numatytas gen. Eisenhoweris.

MIRĖ ŠVEDIJOS KARALIUS

Sulaukęs 92 metų amžiaus mirė Švedijos karalius Gustavas V. Švedijos sostą užėmė jo sūnus Gustavas Adolfas, dabar turįs jau 68 metus amžiaus. Jis bus Švedijos karalius Gustavas VI.

— Egipto policija susekė radijo šmugelį 2 mli. 800 t. dolerių vertės.

— Austrija pareiškė, kad jeigu Sovietai nesutiks greit su daryti taikos sutarties, Austrija skųsis JTO.

— JAV ūkininkai turi 5 mil. 800 tūkst. automobilių, 3 mil. traktorių ir 2 mil. 200 tūkst. sunkvežimių.

— Prancūzijos parlamentas priėmė karinės tarnybos prailginimo įstatymą ligi 18 mėnesių.

— 11 V. Vokietijos autonominių valstybių susitarė dėl 30 tūkst. policijos suorganizavimo.

KODĖL 1 : 1, kai 80 : 40?

Sovietai pasiūlė Vokietijos suvienijimo klausimą išspręsti tokiu būdu, kad rytinė ir vakarinė Vokietijos sudarytų bendrą komitetą iš lygus atstovų skaičiaus. Achesonas į tai atsakė klausimu: kodėl 1 prieš vieną, jeigu V. Vokietijoje yra 80 milijonų gyventojų, o R. Vokietijoje 40? Kodėl tuos atstovus reikia skirti, o ne rinkti? Kodėl sovietai bijo rinkimų? Kodėl Sovietai bijo žmonių valios?

— Pas Italijos komunistus susekti ginklų sandėliai.

— Korejoje, prie Chenchon upės, rasti 28 komunistų nukankintų JAV karių lavonai.

— Pas Italijos komunistus susekti ginklų sandėliai.

— Korejoje, prie Chenchon upės, rasti 28 komunistų nukankintų JAV karių lavonai.

Ką tik paskelbtos taisyklės prie įstatymo apie vokiečių kilmės imigrantų išleidimą iš Rytų kraštų į USA. Buvo manoma, kad su tuo nauju kontingentu galės vykti į Ameriką ir tie lietuviai ir kiti pabaltiečiai, kurie kadaise buvo į Vokietiją „repatrijavę“. Bet paskelbtieji nuostatai keistu būdu nustato, kad tik aiškiai vokiečių kilmės žmonės galės emigruoti.

Išėina, pagal tuos nuostatus, taip, kad lietuviai, latviai, estai, kuriems neduodama teisė emigruoti į USA pagal eilinį rinko tokius kiekius, kad juos

visa Europa ginkluojasi.

Atlanto valstybės po nuolatinį pasitarimų, kurie vyko štabų ir ministerių konferencijose, nutarė sukurti Europos kariuomenę, kuriai sutarė ir vadą — gen. Eisenhowerį. Prie Atlanto pakto, Viduržemio sektoriui ginti, pritraukiamos Greikija ir Turkija, o Europai nuo sovietinio užpuolimo ginti bus pritraukta ir Vakarinė Vokietija, kuriai užpulti Sovietai jau suorganizavo dideles rytinės Vokietijos jėgas.

Trumpai sakant, kai taip daug kalbama apie taiką, taidar daugiau ruošiamasi naujam karui. Tai yra tikriausia.

(k.)

Kova su sovietine agresija

TRYS KOMUNISTŲ PRADĖTIEJI KARAI RUTULIOJA MI IR PLEČIAMSI

Sovietiniai užpuolikai jau veda tris didelius užpuolimo karus, kurie vystomi ir plečiami. Iš tolo atrodo, kad

Karas Korejoje

netrukus pasibaigs, nes komunistai jau sumušti. Bet sunkumas pasirodė iš to, kad, numatydami pralaimėjimą, jie atitraukdami suslėpę gausiuose Korejos kalnuose ginklus, paliko ten kariuomenės ir dabar iš už nugaros daro užpuodinėjimus.

Nors tas karo vaisių nepakreips, bet jo baigimą sutrukdys. Maža to, kad komunistų kariuomenės daliniai užpuolė ja JTO jėgas iš už nugaros, jie dar terorizuoja gyventojus už tai, kad jie džiaugėsi išlaisvinimu. Už tai komunistai jau yra išskerdę ištisus kaimus, kaip tas buvo prie Inčono ir prie Wonsano. McArthuras 300 laivų turėjo iš Inčono perimti 27.000 karių į Wonsaną ir pasiųsti į šiaurę — iki Mandžiūrijos sienos.

JTO jėgos jau pasiekė Mandžiūrijos sieną, kurią sudaro Yalu upė. Belieka tiksliai išvalyti komunistų apsuptas vietas ir visai pasiekti rytinę sieną, kuri toliausiai nuo 38 lygiai gretės. Tuo tikslu JTO jėgos daro desantus, imasi energingų žygių ir karą baigs artimiausiomis dienomis.

Deja paskutiniu metu pasirodė, kad sovietai prisiuntė daug ginklų ir, kaip spėjama, Kinijos kariuomenės. Tas sustiprino sumušąjį priešą ir jis ėmė stipriai priešintis.

Karas Indokinijoje.

Sovietinė agresija Indokinijoje pradėjo reikštis ypač stipriai, kai Korejoje jau eina į galą.

Puolamas Vjetnamas. Komunistų čia, pasirodė, pasirošė ta, kaip ir Korejoje, stipriai.

Amerikos imigracijos keistumai

MŪSŲ KORESPONDENTO ORO PAŠTU IŠ VOKIETIJOS

DP įstatymą, kadangi jie buvo repatrijantai, dabar atsiduria blogesnėje padėtyje už tikrus vokiečius repatrijantus. Tai yra tiesiog jaudinanti neteisybė.

Du latviai tremtiniai rado deimantų.

Čia gautomis žinomis du latviai tremtiniai, emigravę į Venėzuelą, vienos laukinės upės slėnyje atrado didelius kiekius brangių deimantų, po 1, 2, 3, 4 ir net daugiau karatų. Kurį laiką jie išlaikė paslaptį ir su rinko tokius kiekius, kad juos

Pagal naujausį NEWSWEEK periskopą.

RAŠO BR. AUSROTAS

Talentų medžioklė.

JAV mobilizacijos boss'as W. Stiuart Symington eikvoja daug laiko, ieškodamas galimų „aukų“. Jo pastangomis Rochesterio universiteto rektorius Alan Valentine gavo stabilizacijos v-ko vietą, tačiau jo triušas surasti kainų kontrolierių vadovaujamą Valnetine kol kas yra bevaisis.

Apie ką jie kalbėjo.

Čia yra geriausias spėjimas, ką Trumanas pasakė McArthurui dėl Formozos per jų susitikimą Wake saloje: Trumanas išaiškines, kad JAV politika tės Formozos „neutralizavi-

mą“, tuo tarpu, kai JT ieškos sprendimo. Tai, gal būt, pareikalaus daug laiko ir faktinai JAV ilgai gins Formozą. Ir dėl šito su MacArthuru buvę susitarta. Jis rūpinosi, kad salos ne užgriebtų komunistai.

Nauja bombonešių era

D. Britanijos naujieji sunkūs sprausminiai bombonešiai, kurie turėjo pasirodyti tik ateinančių metų pavasarį, greičiau siai jau skraidys prieš šių metų pabaigą, kaip pasekmė pagreintinto apsiginklavimo. Jie skraidys apie 20 km. aukštyje, pasiekdami apie 1.000 km-val. su 5.000 kg. svorio bombų kroviniu...

JAV karo aviacija pradeda masiškai gaminti naujas bombas, skiriamas greitiesiems bombonešiams. Esančios bombų atsargos dabar skaitomos pasenusiomis.

Kariškos žinios

JAV kariški ir diplomatai atstovai yra lygiai nustebinti, kad du Amerikos lėktuvai, per klaidą bombardavę sovietų aerodromą, tik 15 mylių nuo Vladivostoko, nebuvo sutikti prieš lėktuvinės ugnies.

Armijos vadovybė yra susirūpinusi aukštu nuostolių nuostumi, kuriuos pakelia Korejos karo lauke, West Point (žymioji JAV karininkų mokykla) auklėtiniai — leitenantai. Dėl to yra galima, kad ši mokykla keisiantis apmokymo programą, duodama daugiau lavinimosi su kariais, ir sumažindama matematiką ir kitus mokslus.

Įtarimas sąjungininkų tarpe

Atrodo, kad yra maža galimybių planui, kuris suskaldytų Vakarų gynybos krivę sekančiai: Prancūzija duotų žemyno kariuomenę, o JAV ir Britanija laivyno ir aviacijos junginius. Be techniškių sunkumų, ši schema sustiprina Prancūzijos ir kitų kontinento sąjungininkų baime, kad kada bus karšta JAV ir Britanija galinčios pasitraukti. Ir todėl kiekvienas kraštas turėsias duoti kiekvienos ginklų rūšies savo dalį, nors Prancūzija vistiek turės pateikti daugiausia žemės karių.

Užsieniuose

Kai kurie britų pareigūnai ramiai siūlo, kad vokiečiams būtų leista gaminti ribotas ginklų kiekius. Jie jaučia, kad tuomi būtų sulaukyta, besirungtyniaujanti V. Vokietijos pramonė, privalėdama savo energijos dalį atiduoti ginklams.

Naujas Anglijos draugas

Izraelis griežtai peržiūri savo opozicinę politiką D. Britanijos atžvilgiu. Praėjusią savaitę Izraelio ambasadorius Londone užsienio reikalų ministerijai patikinęs, kad nežiūrėtų ankstybesnių sunkumų, Izraelis dabar noris atnaujinti glaudaus bendradarbiavimo su Britanija politiką. Tikima, da bartiniai britų sunkumai su Egiptu, Arabų Lygos vadovu, turį ryšio su Izraelio persiorientavimu.

Tol. Rytų naujienos

Daugelis Kinijos pirklių Hong Konge bando pervesti savo kapitalus į Japoniją. Priežastis: netikra Hong Kongo ateitis, pasitikėjimas, kad JAV apsaugos Japonijos pramonę ir Japonijoje gaunami aukštesni procentai, negu Amerikoje ir Anglijoje.

H. J. J. Anglijoje.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: TR. 9735

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates	
Kanadoje	\$ 4.00
Užsieny	4.50
Australijoje	5.00
Teksto eilutė	15 ct.

Adresų pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą gauna nuolaidų.

Yearly Subscription Rates

Canada	\$ 4.00
Other Countries	4.50
Australia	5.00
Paieškojimų kaina	1.00

Dar Bendruomenės reikalu

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizavimo sistemoje Kanada anksčiau buvo kaip ir pirmajai. Ji viena iš pirmųjų ėmėsi šio uždavinio ir palyginti per neilgą laiką buvo pasistūmėjusi gerokai pirmyn.

Deja, tas darbas pasirodė sparčiai neįmanomas. Ypač gi tai paaiškėjo, kai prasidėjo konkretus organizavimas darbe vietose.

Visų pirma daugelis kolonijų ligšiol dar nėra suorganizuavusios Apylinkių Laikinių Organizacinių Komitetų. Ir tai nėra padariusios ne kokios neskaitytos kol-jos, bet tiesiog net centrai. Štai, Winnipegas ir Londonas ligšiol nesutvarkė taip, kaip yra reikalinga ir kaip sutvarkė daugumas kolonijų. Ir ką gali padaryti? Kitos jėgos, kaip moralinė, juk nėra.

Yra dar kolonijų, kurios visai nėra sudariusios bet kokio organizacinio vieneto. O jau

Vajus „N. L.“ būstinei

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ NAMŲ STATYBOS VAJUS.

Kaip praėjusiam „Nepriklausomos Lietuvos“ numerio buvo paskelbta, „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcija ir spaustuė būtinai turi iki lapkričio galo išsikelti iš dabartinių patalpų ir, kad darbą galima būtų plėsti, būtinai įsigyti savo patalpas, nors ir kuklias. Tuo tikslu KLCT ir Spaudos bnedrovė „Nepriklausoma Lietuva“ statybos reikalams paskelbė 2.—3.000 dolerių vajų. Džiugu, kad eilė tauitečių jau tuojau atsiliepė ir jau prisuntę pirmuosius „NL“ bendrovės šėrų-akcijų, statybos reikalams, pirkimus. Štai ir jų sąrašas:

27. Grigaitienė Stasė .. 10,—	28. Grigaitis Kęstutis .. 10.—
	29. Adomavičius L. 20.—
	30. Gražienė Domicelė .. 20.—
	31. Gražys Juozas 10.—
	32. Ship Walter 10.—
	33. Tonkūnas Jonas .. 10.—

Gauta ir pasižadėjimų.

Ačiū pirmiesiems už skubų atsiliepimą ir maloniai prašome atsiliepti ir visus malonius „N. L.“ skaitytojus.

AUKOJO „N. L.“

E. ir A. Dociai, Toronto	1.00
M. Kasperavičius, Kirok.	1.00
J. Demereckas, Wpg.,	1.00
Vyt. Jonynas, Mtrl.	1.00
Ant. Prunskus, Red Lake.	2.00
St. Kvederavičius, V. Las.	5.00

Didelis ir nuosirdus ačiū.

„N. L.“

Aukštaitis.

Dabartinio Lietuvos gyvenimo vaizdai

3.

Tik po metų laiko po to įvykio p. A. kartą parūpė nueiti tos vietos pažiūrėti. Ir ką gi? Po metų laiko toje pačioje vietoje ant to siauro kelio miške tebegulėjė vis trys nepajudinti, bet jau gerokai apipuvę lavonai. Juk per metus laiko ne vienas iš vietinių ūkininkų tuo keleliu buvo užėjęs ar užvažiavęs; bet kiekvienas iš jų, reikia manyti, nerado jo šali ir daugiau ten nebesipasirodavo. Bet visų svarbiausia yra tas, kad niekas iš jų niekam nė vienu žodžiu apie baisų radinį neprasitarė. Štai kokia baimė Lietuvoje viešpatuoja. Kaimynas savo kaimynui per metus laiko neprasitarė, kad matė trijų nužudytų žmonių lavanus.

Kitą kartą p. A. važiavęs viešu keliu. Važiavęs dienos metu. Tekę važiuoti per mažą miškelį. Priekyje jo, kiek toliau važiavę dar keli vežimai. Tik staiga jis pamatė, kad priekyje važiuoję vežimai su kirtę arklius ir pasileidę, kiek arkliai gali, lėkti. Kai jis privažiavęs prie tos vietos, tai šalyje kelio pamatė dvi peršautas ruses elgetas, kurios šaukė sios pagalbos. Baimė, kad rusai gali prie jo prisikabinti dėl tų dviejų peršautų moterų jį taip paveikusi, kad ir jis pasileidęs važiuoti, kiek arklis neša, ir, reikalų neatlikęs, tuojau grįžęs namo aplinkiniai ke- liais

Sužvėrėjusių rusų - bolševit-ties miestas labai nukentėjęs,

Rusija šeimininkauja pavergtoje Lietuvoje

OKUPANTAI PASIGROBIA LIETUVOS VALSTYBES IR SAVIVALDYBIŲ TARNAUTOJŲ PENSIJAS — 40 MILIONŲ LITŲ

Lietuvos valdiuinkai ir savi-tam tikras algos nuosimtis.

Ligi sovietinės okupacijos tas pensijų fondas buvo išau-gęs ligi 40 milijonų litų sumos.

Tai dideliu pasiaukojimu su krauti eilinių darbo žmonių li-tai ir centai, kad galima būtų užsitikrinti sau senatvę arba nelaimingų bei ligų atsitiki-mais sau minimališką pragyve-nimą.

Ir štai okupantai viską pa-grobė ir tuos žmones daugumoje atvejų paliko ir be darbo ir be jokios ateities — atviram badui. Okupantas partijai pa-sigrobė 40 milijonų litų, iš ku-rių, tur būt, ir dabar dar ap-mokia mulkinimams plėšiančius gerklę partijos agentus šia-pus vandenyno. . .

Nusavintoms įmonėms ir įstaigoms okupantas vis mažino kreditus ir varžė darbą.

Lietuvoje buvo įsteigtas valstybės ir savivaldybių tarnautojų pensijų fondas.

Fondan iš tarnautojų algų kas mėnesis buvo atskaitomas

Mielūs Bendradarbiai —

KLCT narį ANTANĄ MORKUNĄ ir

Panelę ALDONĄ RATAVIČIUTĘ,

sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, sveikina ir gražios ateities linki

KLCT ir NL.

Mūsų malonius

P-lę ALDONĄ RATAVIČIUTĘ ir ANTANĄ MORKUNĄ,

įsukus naujan gyvenimo kelian, sveikina ir linki saulė-to gyvenimo:

Genė Matulytė,	Al. Jonelis,
Aldona Pinkevičiūtė	J. Meilutis,
Genė Rygelytė,	J. Parojus,
Olga Vakselytė,	J. Nevārdauskas.

Montrealio Liet. Scenos mėgėjų grupės Bendradarbę

P-lę MILDĄ PAUZĖNAITĘ ir p. VITOLDĄ MURAUSKĄ,

sukūrusius lietuviškos šeimos židinį, sveikiname ir linki-me laimingo ir gražaus gy venimo.

Montrealio Liet. Scenos Mėgėjų Grupė.

Mūsų mielą Bičiulį

LEONĄ KALINAUSKĄ ir jo gyvenimo Draugę

MARYTĘ BARANAUSKAITĘ,

sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, nuosirdžiai sveikina ir linki nesibaigiamo šeimyninio jaukumo ir šilumos.

Andrius, Vincas, Etepas.

VINČĄ IGNAITĮ

ir

IRENĄ ŠČEPAVIČIENĘ-BARŠČIAUSKAITĘ,

sukūrus šeimos židinį, sveikina ir linki geriausios laimės

KLB Delhi Apylinkės Valdyba ir nariai.

kai bolševikai užėmė tą miestą, tai vokiečiai daug įkurtų tą miestą bombardavę, puldami lėktuvais. Nuo vokiečių bombų beveik visas apskrities mies-tas išdegęs. Po karų bolševikai pradėję miesto „atstaty-mą“. Viename sudegusiame name bolševikų administracija nutarusi įkurti apskrities įstaigą; šiaip taip sudėję ir plikas mūro sienas langus, duris, lu-bas; bet nebuvę stogo. Bolše-vikai rankų nenuleidę.

Už keleto kilometrų nuo aps-krities miesto buvo ūkininko gražus vienkiemis, kuris turė-jo apie 20 ha žemės; gyvena-mas namas buvo dengtas skar-da. Nors ūkininkas nebuvo iš-namų pabėgęs ir tebetvarkė ūkį, bet bolševikai pasiuntė jį tik vienkiemį darbininkus, nu-plėšė nuo ūkininko gyvenamo namo visą stogą ir ta skarda ap-dengė apskrities įstaigos na-mą. Vadinasi vienas „atstaty-mo darbas tokiu būdu buvo įvykdytas.

Apskrities miesto pieninė žiemą prisivežusi visiems me-tams ledų atsargą. Kad ledas nesutirptų, pavasarį orui atšil-us, reikia ledą kaip nors nuo šilto oro apsaugoti. Ne bolše-

Rašo J. Kardelis.

Tokių būdu lietuviškų vers-lamonių darbas darėsi vis ma-žiau įmanomas. Verslamonės, likusios be pinigų, negalėjo ne tiktaai vystyti darbo, plėstis, bet ir kasdieninių reikalų ne-įstengdavo susitvarkyti. Tai taip vadinamoji sovietinio ūkio pažanga ir nepaprastasis išvys-tymas. Ir juo okupantas dau-giau varžė ir siaurino darbus, juo garsiau rėkė, kad Lietuvoje atsiskleidžia nauji pakilimo akysčiai ir susidaro didesnės pažangos galimybės.

Kultūrinė Lietuvos pažan-ga nepriklausomybės lai-kais nuolat kilo.

Valstybė steigė naujas mo-kymo, mokslo ir meno įstaigas. Kūrėsi vienas po kito teatrai. Galų gale daugely apskrities miestų buvo įsteigti dramos teatrai. Vilniuje, Kaune buvo valstybinės operos ir baleto te-atrai; Klaipėdoje buvo jau ir-gi besikurianti opera. Rašti-jai palaikyti ir rašytojams rem-ti buvo įsteigtos premijos, ku-rių valstybinė siekė 10.000 li-tų. Tokią premiją gavo ir Sa-lomėja Neris - Bačinskaitė - Bučienė. Bolševikų aprauda-masis Petras Cvirka taip pat yra gavęs kelias premijas po 3 —2—4.000 litų.

Jau buvo sumanyta premija ir kompozitoriams, o dainini-kai, instrumentalistai, artistai nuolat gaudavo stipendijas gi-linti žinias užsieniuose. Kaip muzikos draugija, Lietuvoje privačia iniciatyva veikė ir Fil-harmonija. Tačiau jau buvo pribrendęs gryniosios muzikos

puoselėjimo klausimas ir jau buvo ruošiamasi steigti valsty-binę Filharmoniją, kuri tačiau nepriklausomybės laikais ne-pėta įsteigti. Tuo pasinaudo-jo komunistai.

1940 m. lapkričio 1 dieną buvo oficialiai įsteigta Lie-tuvos Valstybinė Filharmonija, pradžioje sudaryta iš trijų sky-rių: 1. simfoninio orkestro, 2. valstybinio choro ir 3. liaudies ansamblio, o kiek vėliau buvo įsteigtas 4. estradinis sekto-rius. Susidarė įstaiga su 300 asmenų.

Filharmonijai organizuoti buvau paskirtas aš, ir tai mano gyvenime sudarė naują sritį, kuri prasidėjo kryžiaus keliais. Įsakymą gavau Filharmoni-ją kurti Vilniuje. Tai buvo ta-da gera žinia. Filharmonija ku-riama Gedimino mieste — Vil-niuje, kuriame jaunystėje mo-kausi, dėl kurio nepriklauso-mybės metais kovota, kuris tapo mielas, kaip nė vienas ki-tas Lietuvos miestas. Vilnius, mus, lietuvius jungia su giliaja praeitimi. Kiekviena jo vieta-vietelė yra mūsų tautos kovos ir kūrybos dvasia persisunkusi ir įsisotinusi. Vilniuje kiekvie-nas lietuvis akimirksniu gyve-na amžių amžius. Vilniuje mūsų tautos praeitis, bet drau-gė ir ateitis. Be Vilniaus Lie-tuvos ateitis neįsivaizduojama.

Tai ir Filharmonijai prieš 10-tį metų, tuometinėse sąlygose, kiek buvo įmanoma, buvo noro steigti Vilniuje.

Bus daugiau.

Berlyno rinkimai

Rytų Vokietijos „rinkimai“ baigėsi prieš kelias savaites praneštu laimėjimu. Šį kartą visa komedija vyko pagal gryniausius Maskvos metodus, vie-tomis net ir tai pralenkė. Lais-vasis Berlynas matė, kad ragi-nimais susilaikyti nebusavus gali sunkiai atsiliepti gyvento-jams. Ir rinkimų dieną iš vak. sektorių radijo stočių pasigir-do: „Vykite bendrai į rinki-mus ir apgaukite apgavikus!“ Kai ryte namų ir gatvių patikė-tiniai ir „Hitlerjugendas“ (taip čia visų vadinami vokiški komsomolai) rikiavosi gyven-tojus vartyti į rinkimų būstines. Pasipylė minios žmonių ir rykiuotėje nebyliai nužygiavę, ėmė i rankas balsavimo korte-les, atidavė į urnas, o i korteles nė viena akim nepažiū-rėjo. Bažnyčios persipildė, o kiti sugrįžę tūnojo namuose. Jei komedijos rezultatuose kal-bama apie nebusavusių nuo-šimtį, prieš balsavimus ir nega-liojančius balsus, — tai visa te-ko sufabrikuoti patiems komu-nistams. Tikrumoj nebuvo jo kios progos įeiti į kabinas, nie-

kas ir nedrįso tai mėginti. Jei ligonis, tai už jį balsavo jo „partijos“ įgaliotinis. . .

Nors Berlynas suskaldytas, bet rusų sektorių, kaip „ketu-rių didžiųjų“ kontrolei priklausantį miesto daly, rinkimų komedijos praveisti nedrįso. Vak. sektorių demokratines partijos rusų sektoriaus rinki-mų klausimą lengvai išsprendė, būtent: kas prieš komuniz-mo vergiją ir už laisvus rinki-mus, teprišiučia rugsėjo mė-nesio maisto korteles vak. sek-torių magistratui. Pasektoriu se esančios pažto dėžutės užsi-kiško, prireikė prie dėžučių skirti nuolatinius tarnautojus joms tuštinti. Ir rezultatas: -376 tūkst. rusų sek-us suaugu sieji asmens prisuntę savo maisto korteles, kitas toks pat skaičius gautas iš zonos gyven-tojų, nors i juos ir nesikreipė. Prisimenant tom dienom siau-tusį terorą, tokio balsų skai-čiaus iš ryt. Berlyno niekas ne-laukė. Pastebėtina, kad prisius-tų kortelių tarpe nemažas skai-čius rusiškų buvo.

JUOKDARIAI...

Kas dedasi Lietuvos kaime?

„Liaudies Balsas“ aprašinė-ją, kas dedasi Lietuvos kaime. Jam žinoma, ten viskas gražiai dedasi. Girdi, suvarė ūkinin-kus i kolchozus, ir buvo rojus. O dabar tuos kolchozus varo i dar didesnius kolchozus. Tai bus, tur būt, superrojus, arba „devintasis dangus. . .“

Tiktai „L. B.“ nepasako, kad Lietuvos kaime darosi bai-šiš dalykai: žmonės jėga, prieš jų valią, suvarė i kolchozus, o dabar iš tų kolchozų varo i di-delius baudžiavos dvarus, kur jie visi bus proletarai, ir naujos baudžiavos vergai.

Didžiujasi tuo, ko nebuvo.

Ar gi ne juokdariai „progre-syvieji“: giriasi ir didžiujasi tuo, ko niekad nėra buvę. . . Štai, „Vilnis“ rašo: „... tary-binėje Lietuvoje bus atlikti to-kie darbai, kuriems buržuazi-niais laikais reikėtų 200 me-tų. . .“

Koki tie darbai, kada bus at-likti, „Vilnis“ nepasako. Tur būt, tai yra didelė paslaptis. Nebent lietuvių tautos išnaiki-nimas. . .

Kas geriau meluoja?

Taip klausia „Liaudies Bal-sas“. Atsakyti nesunku: komu-nistai. Čia jie turi tikrai negin-čijamą pirmenybę. Tuo atžvil-giu jie tikrai pralenkė Ameri-ką.

Kad jie pralenkė ir Ameriką, tai rodo ir tas faktas, jog Ame-rikoje daromi bandymai su che-mikalais atverti žmonių bur-nas, o komunistai nereikalingi nei chemikalų: jie panaudoja elektros laidus, adatas po na-gais, padų deginimą, ir tardo-masis ne tiktaai pasako tai, kas tikrai buvo, bet ir tai, ką komu-nistai nori iš jų išgauti. . .

Miražų pavėsyje. . .

Nors komunistai skelbia „so-cialistinį realizmą“, bet jie iš-tūkrujų yra „agitaciniai roman-tikai“.

Štai Pruseika „Vilny“ svajo-ja dangiškus migdolus: „gigan-tiškos hidroelektrinės, Azijos tyrų apvaisinimas, negirdėti dar statybos tempi. . .“

Pruseika tai svajoja tartum sau. Faktinai ir šiose srityse patys rusai tiktaai svajoja pasi-vyti Ameriką. Bet Pruseika durneliams rodo danguje mira-žus, o pats galvoja: žiūrėkite, žiopliai, o tuo tarpu rusai ruo-šia... atominę jūms bombą. . .

Mandrapypkis.

Laiškas visiems Kanados lietuviams

Gerb. Redaktorai,

Jūsų redaguojamo laikraščio Nr. 41, klausimų ir atsakymų skyriuje tilpo liečianti p. L. Armalių laiška mums visiems ateiviams žinia, jog jis pagal Imigracijos Ministerijos sprendimą turi būti deportuotas atgal, į Vokietiją su žmona ir mažamečiu vaikučiu. Priežastis labai paprasta ir aiški: jis susirgo džiova, žmona ir kūdikis liko be duonos karnio. Išvada trumpa: jis niekam daugiau ne reikalingas (našta mokesčių mokėtojas) ir reikia jais atsikratyti. Tai toks Imigracijos Ministerijos sprendimas, pagal įstatymo raidę ir dvasią.

Šis įstatymas liečia ne tik p. L. Armali, bet lygiai visus naujuosius ateivius. Šiandien išvyksta į Vokietiją su šypsena lūpose ir įkrykštujančiu kūdikiu ant rankų p. L. Armalio šeima, o rytoj gal ji paseks kur nors kitas iš mūsų tarpo, kuriam likimas pagailės arklio jėgos. Jis bus deportuotas į tą kraštą, kur galės gauti darbą, sočiau pavalgyti, greičiau pasveiks?! Ar tai ne gyvenimo ironija iš nelaimės patekusio žmogaus!

Si istorija liečia ne ką kitą, bet mūsų tautietį. Ką žin ar ir čia turėsime užsimerkinti ir nieko nematyti, atiduoti žmogų nevilčiai, skurdui, o gal net ir mirčiai ir rankas. Ką žin ar jau mes negalime jam nieko padėti?

.. Taip, mes galime ir privalome, mes neeisime tik dėl tos pp. Armalių kūdikio nekalto šypsenos jiems pražūti. Mes lietuviai per daug mylime savo motinas, o jos gi mokėjo su ne laimėn patekusiu ir paskutiniu kėdiniu pasidalinti, net priešui padėti.

P. Armali, nenusiminkite,

Jūs čia ne vienas! Šiame krašte yra tūkstančiai iš tos pačios ar tojų žemės kilusių sūnų ir dukterų. Jie jums ištis pagalbos ranką.

Mes, South Porcupine gyvenantieji lietuviai kasyklų darbininkai, skubame nors su kuklia auka į pagelbą. Tuo pačiu prašome visas lietuviškas organizacijas išsiuntinėti tuo reikalu aukų lapus savo skyriams ir mes esame tikri, kad nei vienas jų negrįš tuščias.

Taip pat prašome p. J. Juškaitį ir visus kitus lietuvius teisininkus, pagal lietuviškas teisininkų tradicijas, kaip galint skubiau padėti p. Armalio apeliacijos reikaluose. Jis pats be cento kišenėje, nelaimės priblokštas.

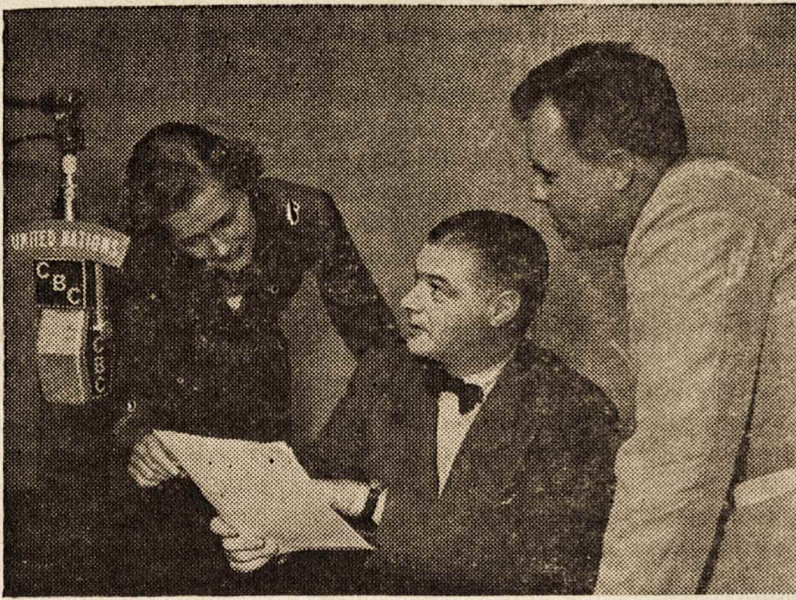
Jis pasveiks ir bus gal labai ir labai naudingas mūsų kraštui.

Tautiečiai, neleiskime pražūti nei vienam tautos nariui, nes mūsų tiek mažai, o darbų laukia begalės.

South Porcupine kasyklų darbininkai: Petras Volungė, Teof. Labanauškas, V. Vykeras, V. Valaitis, V. Petkevičius, I. Urbonas, A. Vaičiūnas, P. Miliauskas, A. Malinauskas, A. Malinauskas, V. Načekas.

P. S. Drauge siunčiame aukotojų sąrašą:

Aukojo: po \$ 5.— Petras Volungė ir Teofilus Labanauškas; po \$ 3.— Žukas Vytas; po \$ 2.— V. Petkevičius, A. Vaičiūnas, Mrs. Kesnesky, N. Duda, D. Fatiak ir Vytautas Načekas; po 7 l.— V. Valaitis, I. Urbonas, P. Miliauskas ir A. Malinauskas; po \$ 0,50: Vilius Wykertas ir Mrs. L. Zschke. Viso \$ 30.—

CBC atstovybė Lake Success, New York. Jie pertiekia Jungtinių Tautų Organizacijos šios sesijos eigą Kanados klausytojams. Atvaizde Dorothy Fletcher, Walter O' Hearn ir John Rogers. Komentari duodami 6.30 p. m. pirmadieniais — penktadieniais per Dominion tinklą

Pavergtoje Lietuvoje

„PASIDAIRIUS PO TARYBŲ LIETUVĄ“.

Kiauri sandėliai

Visa bolševikinė spauda be atodairos ragina Lietuvos kolchozus skubiai suvežti į valstybinius sandėlius savo grūdus. Tačiau iš „Tiesoje“ atspausdintų korespondencijų matyti, kad ir tie patys sandėliai nėra kaip reikiant paruošti. Štai kaip „Tiesos“ korespondento žodžiais (Nr. 199-50. VIII. 23) atrodo Radviliškio grūdų centriniai sandėliai: „Stogai kiauri, grindys nesutvarkytos, grūdų valymo mašinos neapdirbtos pilnu sietų komplektu, grūdų valymo aikštelė neparuošta“. Negeriau ir kitur: „Baisiogalos grūdų paruošimo punkte sandėliai „atremontuoti“, bet sandėlyje Nr. 1 per stogą teka, sandėlyje Nr. 7 visiškai netinka grūdams laikyti. Kėdinių grūdų paruošimo punktas neparengė galutinai techninės bazės grūdams priimti. Sandėliuose, kur laikomi grūdai, sienos šlapios. Grūdai žinoma, dėlto genda. Dviejų sandėlių stogai kiauri. Jonišio grūdų paruošimo punkto direktorius drg. Marčenko nurodė atskaitoje, kad punkte pilnutinai parengta techninė bazė. Tuo tarpu sandėlių Nr. 5, 8, 10 stogai nesutaisyti, sandėlyje Nr. 3 reikia dėti naujas grindis, sandėliai nedezinfekuoti“.

Telegrama iš Kauno į Daugėnų per 3 dienas.

Nekartą spaudoje ir per radiją sovietai gyrėsi Lietuvoje nepaprastai išplėtę pašto tinklą ir pagerinę laiško bei telegramų pristatymą. Tačiau praktika nuo propagandos žy-

miai skiriasi. 1950. VIII 26d. „Tiesa“ pati nurodo faktus, kad iš Vilniaus pasiųsta telegrama liepos 26 d. pasiekusi Daugėnų tik liepos 28 dieną, taigi ėjusi 3 dienas. Ir tai dar buvusi ne paprasta, bet „skubi telegrama“. TSRS Ryšių ministerijos įgaliojimas prie LTSR ministrų Tarybos drg. Biečianinas šį faktą patvirtinęs. Mums atrodo, kad būtų galima žinią iš Vilniaus į Daugėnų per tris dienas atnešti pėsčiomis...

Neperka.

Birželio 11 d. „Tiesa“ savo vedamajame nusiskundžia, kad lietuviai nenori pirkti rusiškai-bolševikiškų propagandinių knygų, brošiūrų bei laikraščių. Nors esą visuose miestuose, miesteliuose, kolchozuose įsteigti knygų platinimo punktai, jų platinimas neina reikiama vaga. „Lietuvos kooperatyvų sąjunga, kuriai priklauso labai svarbus vaidmuo platinant knygą kaime, dar nerodo tinkamo aktyvumo šioje srityje. Sąjunga tiek 1949 m., tiek šių metų pirmame ketvirtyje išplatino tik apie 70 proc. visų gautų knygų, nors ir bendras skaičius knygų, kurias vartotojų kooperatyvas gavo iš bazių, ne didelis. Jei palyginti knygas su kitomis prekėmis, kurios įeina vartotojų kooperatyvų apyvartą, tai knygos sudarys visiškai nežymią šios apyvartos dalį. Bet ir ta pati nežymi dalis platinama be noro, neįvertinant milžiniškos politinės šio darbo reikšmės. Ypač blogai (Nukelta į 6 psl.)

Kremlius keičia strategiją

Šiandieną yra aiškus įrodymas, kad Sov. Rusija, paveikta Europos atstatymu, o Korejoje ir Formozoje JAV ginklu, peržiūrėjo savo planą dėl komunizmo galutinių tikslų, siekiant užvaldyti pasaulį.

Tikslas palieka tas pats, bet priemonės, kurios kaip V. M. Molotovo „didysis planas“, atrodo, yra keičiamas.

Besiginkluojanti Vak. Europa, kuri komunizmo ekspansijai sudaro kliūtį, išsautų bendrą ginklų knofliką. Kremlius, jei jis gali saugoti tikslų siekti pigesne kaina, aišku, nenori karo. Šiuo metu, Sovietų Rusija, atrodo, pastūmėjo padėti taip arti prie karo, kiek tik begalėjo išdrįsti.

Taigi, programa Europoje, atrodo sekančiai: apimti, laukti progų, bandant silpnas vietas ir tęsti toliau sabotažų organizavimą, betgi nedarant, kas galėtų išprovokuoti karą.

Azijoje gi, kuri yra politiškai ir ekonomiškai nepastovi, chaotiška padėtis, komunistinei veiklai sudaro geriausias dirvas. Kalbant toliau apie Azijos būklę, atrodo, kad komunistinei Kinijai yra duotas išakymas, tęsti Raudonųjų žygių, bet jokių būdu neišsauti bendro pobūdžio karo. Veržimasis, sustabdytas Korejoje ir Formozoje, dabar pasireiškia Indo-Kinijoje. Indo-Kinijos užėmimas atidarytų kelią sovietų įtakos plėtojimui visoje pietų-rytų Azijoje, Indonezijoje ir prie Indijos sienų. Tai gali būti atlikta, išsautiant bei išnaudojant čiabuvių tautinių susipratimą, paimant revoliucinį judėjimą į savo rankas ir galimai praveinant pietų-rytų Azijos vyriausybės perversmus.

Tokia programa matyti per žvelgiant Europos bei Azijos sostines. Ši galvosena visiškai sutinka su neseniai sovietų padaryta taikos ofensyva, kuria jie galvoja užliūliuoti vakariečius, kad jie, jausdamiesi saugiau, atleistų įtempimą savo ginklavimosi programoj. Ilgesnis ramios sovietų laikysenos laikotarpis taip pat galėtų išsauti kylančią nusistatymą vakarų kraštuose, kad valstybės išlaisvados būtų apribotos, mokesčiai (takos) apkarpyti ir būtų padarytas galas kitiems apsunikinimams valstybėse, susivarijusiose dėl apsigynimo tikslų.

Visuomet buvęs komunistų įsitikinimas sako, kad kapita-

listiniai kraštai žlugs savaime. Nuolatiniu priverstinu išteklų eikvojimu, nervų karais, propagandiniais šmeižtais ir streikais, nuolatiniu sabotažu bei kiršinimais, komunistų vadovybė gali tikėtis įstumi vakariečius į ekonominės depresijos kelią, kuris išsautų žlugimą. Komunistai taip pat žino, kad Marshalo pagalbos programa turi baigtis 1952. Jie gali numatyti, kad jei karo debesy bus išsiskaidė tuo laiku, tai, kad JAV bus didelis spaudimas numesti į vieną kartą tą sunkią naštą nuo taxų mokėtojų pečių, kas buvo skiriama Europos bei Azijos pagalbos akcijai.

Paskutinėmis savaitėmis Europoje pasireiškia naujo pavidalo sovietų antpuoliai: neseniai įvykusios demonstracijos Vokietijoje, Ruhr krašte, prieš ginklų pristatymą Prancūzijai ir Italijai. Arba staigiai užsibaigę komunistų neramumai Austrijoje.

Tuo pačiu laiku, daugelis pažymių rodo, kad pačiuose satelitų kraštuose, ekonominiai trūkumai vargina komunistines vyriausybes. Šis faktorius gali būti priežastimi komunistų traukimosi nuo karo pavojaus Europoje, iki jų ekonominė padėtis namie susitvarkys.

Kiekvienu atveju Azija, atrodo, esanti Kremliaus pirmuoju veikimo objektu. Šitam išvystyti, programa yra peržiūrima Korejos bei Formozos įvykių šviesoje. Turima žinių, kad šiai akcijai vadovauja Sov. Sąjungos vice-premjeras Molotovs nuo to laiko, kai jis paliko užsienių reikalų ministerio postą.

Ver. J. V..

Londoniečiai, (Ont.) Don ir Lillian Wright vyras su žmona, kurie vadovauja keturiolikbalsį Don Wright Chora, girimą per CBC Dominion tinklą sekmadieniais 10.30.

Dar apie skraidančias lėkštes

SAVO AKIMIS MAČIUSIŲ LIUDININKŲ PAREŠKIMAS

2. Rašo J. Pronskus.

Dėl neabejotino tos žinios rimtumo, žurnalas „True“ vėl įgalliojo savo aviacijos autoritę tą Donald Keyhoe padaryti nuodugną apklausinėjimą bei tyrimą. Pirmiausia buvo smulkiai apklausti visi trys lėktuvo personalo nariai, ir suieškoti tuo lėktuvu skridę keleiviai, vi so 16 asmenų, iš kurių pavyko surasti 11; kiti 5 liko nesurasti.

Kaip ir galima laukti, kiekvieno pasakojimas šiek tiek skiriasi.

Pasiteiravus TWA įstaigoje apie abudų kapitonus, gautas užtikrinimas, kad jie abudu yra rimti, labai tikslūs ir atsargūs vyrai ir niekas TWA įstaigoje neabejojo jūdvių pareiškimu tikrumu.

Paklaustas, kokio didumo ta „lėkštė“ galėjo būti, kap. Manning atsakė: „Sunku pasakyti, mes galėjome spėti tik iš tolo. Tačiau turėjo būti gana didoka. Kai aš pirmą kartą pamatiau, tas daiktas tebebuvo pačiame horizonte, taigi bent keleria mylių atstų, gal dešimt ar daugiau. Bet ir tuomet jis buvo pakankamai didelis ir ryškus“.

Nuginčijęs visokias prielai-

das, esą tai galėję būti Gary fabrikų kaminų atspindys debesyse, ar kokio gaisro ar net raketinio lėktuvo degėsių vogulys, kokių jis savo ilgų metų praktikoje yra tiek ir tiek matęs, Manning tvirtino, kad tas daiktas atrodė skaisčias kol tebebuvo toli, nei kada prisiartinio. Gal tas skaisčias sumažėjo dėlto, kad skrisdamas gretimais lėktuvo jis sulėtino savo greitį. Dėl tikslios formos sunku aiškiai pasakyti. Kildamas iš apačios jis atrodė skaisčiai raudonas didelis taškas, lyg verdančio metalo apskritas raudonas oranžinis luitas danguje. Sunku buvę tiksliai formą įžiūrėti, kadangi tas daiktas visą laiką laikėsi tam tikros atstumo ir kiekvieną sykį, lėktuvui bandant priartėti, slydo toliau. Manningas nebandė daryti spėjimų, kaip toks daiktas buvo valdomas ir kokia jėga jis skrido.

„Visa ką aš galiu pasakyti, tai, kad tas daiktas tikrai buvo tikras. Daugelis lėktuvų buvusių keleivių jį matė, ir tai buvo visiškai nepanašus į joki žinomo lėktuvo tipą, pakankamai keistas kiekvienam nustebinti, kas jį matė“.

Kap. Adickes patvirtino, kad tai nebuvo joks lėktuvas ir

taip pat nebuvo įsivaizdavimas. „Dabar aš žinau, kad skrendančios lėkštės tikrai egzistuoja“. „Per savo 7800 skridimo valandų nakties metu esu visko matęs, bet nieko panašaus į šitą“, jis pasakė.

Kap. Adickes pastebėjo, kad „lėkštė“ prisiartinus nebuvo pastebėta jokių nereguliarumų jo lėktuvo instrumentuose. Šviesa nebuvo skaisčiai vyšnios raudonumo, kaip kas tvirtina, bet atrodė, lyg būkai raudona įkaitinto metalo šviesa“.

Didumo galėję būti daugiau kaip 50 pėdų skersmės. Bandant priartėti jį „paspausdavom“ apie 400 mylių p. v. greičiu, ir tai trukdavo keletą minučių kol sumažėdavo iki nematomumo, iš ko galima spėti, kad jo dydis buvo gana nemažas“. Kai „daiktas“ pasisuko bėgti tolyn, kap. Adickes gavo pamatyti jį iš šono ir atrodė, kad jo storumas galėjo būti apie 10 nuošimčių jo ilgumo. Kap. Adickes buvo girdėjęs iš kitų lakūnų apie jų nepasisekusias pastangas pasivyti tokią sutiktą „lėkštę“, tad jis bandęs ir pasivyti ir pasikelti viršum jos, bet pats įsitikinęs, kad „lėkštė“ tikrai moka sklandžiai nuslysti, o kai jis paspaudė iš visų jėgų ją vyti, tai ji beregint nudūmė ir dingo iš akių visiškai.

II.

(Seimininkė Gloria Hinshaw paklausta, kaip jai atrodė, atsakė „kaip didelis besisukęs ratas. Aš neturiu supratimo, kas tai buvo, tačiau tai buvo tikrai

keistas daiktas. Jei pati nebūčiau mačiusi, nemanau, kad patikėčiau“.

Keleiviai nors buvo labai nustebinti, bet niekas neatrodė išsigandęs. Daugelis nenorėjo tikėti savo akimis, ypač kurie sėdėjo kitoje pusėje ir ne taip aiškiai matė. Tačiau tie, kurie visą laiką stebėjo, tie daugiau nebesijaukia iš skraidančių lėkščių“.

Keleivis Samuel N. Miller, Goodman Jewelry Co manageris, St. Paul, Minnesota, pareiškė: „Aš nuo pat 1947 metų juo kiauusi iš tų pasakų, bet dabar nebesijaukiu. Aš mačiau „lėkštę“ ir tikrai — dar anksčiau, nei šeimininkė paskelbė. Jis sėdėjęs kairėje pusėje ir pakėlęs akis nuo žurnalo pastebėjęs dešinėje pusėje pro langą spindinčią keistą raudoną šviesą. „Man atrodė, lyg neon reklama švieša“. Pradžioje pamaniau, kad kas nors paleido į dausas reklaminių balionų, bet kai šviesa vis labiau artėjo, pastebėjau, kad ji buvo disko formos. Ji neįsibėję, kaip kad daro neono reklamos, tai buvo solidi raudona šviesa, lyg didelis raudonas ratas“. Milleris ryžtingai pareiškė: „Aš jokių būdu netikiu, kad tai buvo mūsų karinis slaptas išradimas. Jie būtų per daug paskai skraidyti arti oro linijų, kur bet kas gali juos pamatyti ir stebėti“.

Clifford H. Jenkins, Boeing Airplane Company, Seattle, vyr. inžinierius, matė skraiduo- lį tik per dešiniojo sparno viršų. „Aš nieko panašaus anks-

čiau nesu matęs“, jis pabrėžti nai pareiškė, „Tai buvo lyg giliai raudona šviečiančių langų eilė“.

„Ar galėjai atskirti pavienius langus?“ paklausiau jo.

„Ne, atrodė, kad tie langai būtų susilieję į vieną driužę lūmoje“. Pats daiktas skrido visiškai sklandžiai, be jokių svyravimų. Tačiau kadangi kabinėje buvo šviesu, tai labai tiksliai buvo galima stebėti tik glaudžiai prisišliejus prie lango, ko dalis keleivių nedarė. Tačiau visi, daugiau kaip tuzinas, kurie matė pro pat langus ar kiek atstu sėdėdami, tvirtina, kad tai nebuvo haliucinacija ir nebuvo meteoras, nes skrido greitais ir sulėtintais.

„Tai gali būti kas nors, ką Jungtinės Valstybės išrado, bet nenori skelbti viešai, ir tai gali būti, kaip kai kas tiki, svečiai iš kitos planetos“.

Edward J. Fitzgerald, Metal Parts and Equipment Co, Chicago, vice - prezidentas, pareiškė, kad jis „pramiegojęs žymia sensacijos dalį, ir kai ji pilotas priklėlė, jis pastebėjo du vyru klūpant prisipaudus prie lango. Pilotas jam pataręs pasižiūrėti skrendančios lėkštės, nes jis noris liudininkų, kad paskui žmonės nesakytų, kad jis vienas yra pakvairšęs. „Kai aš atsigrėjau, pamatiau tą keistą daiktą, šviečiant raudonai, lygiomis su mūsų lėktuvu sparnu. Įspūdis ką tik pažadintam iš miego, reikia pasakyti, buvo bloškiantis. Tas daiktas, atrodė, apskritas, nors ir galbūt ir

ne absoliučiai apskritas. Man atrodė, kad jis skrido 200 metrų atstume, bet tai tik mano spėjimas.

„Pilotas pradėjo kalbėti, kaip jie tą lėkštę pastebėjo, ir staiga aš pamatiau, kad tas daiktas neria tolyn. Pilotas nu skubėjo į savo kabiną ir lėktuvas tuojau pasuko dešinėn. Bet „lėkštė“, ar kas tai bebūtų, pagreitino skridimą ir šiek tiek nėrė gilyn. Viso aš ją mačiau apie 30 sekundžių, kol ji išnyko“. „Ne, ne, tai buvo nieko panašaus į lėktuvą, tai buvo kažkas beveik išgąstinga“.

Penki International Harvester Company pareigūnai, buvę DC-3 keleiviai, atsisakė reporteriui bet ką pasakoti.

Nepaisant jų kolektyvaus atsisakymo duoti savo pareiškimą, autorius per kitus patyręs, kad du ar trys jų matė ir pareiškė, kad „daiktas“ buvo apskritas ir švietė skaisčiai raudonai. Ir likusiųjų keleivių, išskiriant ty penkių, kurių adresų nepavyko surasti, pareiškimai yra panašūs į pirmųjų.

Po incidento kilo gyvas atgarsis spaudoje. Kap. Rickenbacker, Eastern Air Lines prezidentas, prileisdamas, kad tos „lėkštės“ gali būti Amerikos išrastas slaptas sviedinys, pareiškė: „Aš manau, kad tas daiktas yra aprūpintas kažkokiu atstumiamuoju radaru, ir dėlto jis laikosi tam tikrame atstume nuo kitų lėktuvų ir orlaivių“.

(Bus daugiau)

Literatūrinėmis temomis

RAŠO HENRIKAS NAGYS.

Atsakomybės jausmas

Teko skaityti daugelį kartų mūsų spaudoje karčius prieštaringus mūsų rašytojų šiaipus Atlanto. Jis apsnūdęs, nedalyvauja kultūriniam sąjūdį, pametęs plunksną ir užmiršęs savo didžią misiją... Argi tai tiesa? Kodėl jis tyli? Kodėl mūsų rašytojų kūryba, su mažom išimtimis, tėra spausdinama keliuose didžiuliuose kultūrinuose žurnaluose (Aiduose, Nemune)? Nuoširdžiai atsakymo ieškas tepažvelgia gerai į mūsų periodikos puslapius. Tenai viešpatauja perdėm menkos literatūrinės vertės (atvirai kalbant, dažnai jo kios literatūrinės vertės neturinti) raštininkija. Jeigu Nepriklausomybės metu tokia „kūryba“ gyvavo moksleivių laikraštuose ir dešimtiescentiniuose, miesčionių alkiui skirtuose, leidiniuose, šiandien ji okupavo mūsų periodinę spaudą, leidžiamą visuose kontinentuose. Nauji „poetai“ ir „rašytojai“ gema tuzinais pernak. Jų produkcija yra neapsakoma. Tikras rašytojas su jais susilyginti negali. Ir nenorėdamas paskęsti „produktų“ vandenyne, jis savo kūrybos jo kion periodikon nesijunkia. Redaktoriai teisinasi: — Geros kūrybos niekas nesiūnčia, todėl spausdiname, ką gauname. Vargu, tačiau, tai tikslinga. Mūsų redaktoriai turėtų gerai apsisvarstyti, ar nebūtų geriau literatūrinis skyrius apkarpyti arba juos tespausdinti kas kelintą savaitę, negu tiekti savo skaitytojams grafomaniją, užklijuotą literatūrine etikete.

Tai yra dvigubos atsakomybės klausimas: mūsų rašytojai nespausdina savo kūrybos, kol nėra išitikinti, jog jų žodis jau vertas viešumos, nes jie jaučia atsakomybę ir prieš pačią literatūrą ir prieš savo pašaukimą; mūsų redaktoriai turėtų jausti panašią atsakomybę, atiduodami į savo leidinių puslapius kiekvieną literatūrinį kūrinį. Sutikime, kad galimos ir išimties — šiuo metu mūsų pradedantieji literatai neturi kur siųsti savo pirmųjų raštų, todėl pasirenka periodikos puslapius. Nieko prieš tai pasakyti negalima, bet ir čia redaktoriai turėtų sugebėti atskirti tikrą talentą nuo įsisėnėjusio grafomano. Savo metu Lietuvoje būdavo skelbiama „švaros savaitė“, — tepaskelbia mūsų redaktoriai „švaros metus“, pradedami planingai šluoti iš savo laikraščių pretenzingus ir įžulius diletantus. Tokiu būdu vėl grįš geras paprotys, kad spaudoje pasirodys poetas arba beletristinis kūrinys turi daugiau ar mažiau teisių vadinis literatūros vardu.

„Rašytojų“ derlius

Šita tema rašyti pavojinga. Koks nors slapyvardininkas ta ve tuoį apkaltins pavydu, konkurencijos baime ir daugeliu panašiu nuodėmiu. Tačiau tyli sunku, kai pasklaidai visuo se pasaulio kraštuose leidžiamus lietuviškus leidinius. Labai gerai, kad jie leidžiami, norėjęsi jų matyti kasmet daugiau ir puikesnių, bet liūdna darosi, kai juose randi nuotraukom papuoštas panegyrikas „staiga“ gimusių rašytojų, jų biografijas ir autogramas. Liūdna todėl, kad šalia nuotraukų, autogramų ir liaupsinančio straipsnio randi minėtojo kūrybą. Mūsų trečios klasės gimnazistės parašydavo neabejotinai geriau, nes novelės būdavo bent šviri lietuvių kalba, o eilėraščiuose taisyklingas ritmas. Argi reikėtų aiškinti, kad rašytojo titulo negalima įsigyti panašiai, kaip įsigyjamas amatininko diplomą? Kad rašytojo vardo nesuteikia rašančiam nei jo amžius, nei išleistųjų knygų skaičius (nes visuo met svarbu, kokia ty knygų literatūrinė vėre), nei jo priklausymas vienam ar kitam tariamųjų rašytojų susibūrimui? Tiesa, rašytojų draugijos arba specialios kultūrininkų akademijos gali būti tokiais sprendėjais. Taip buvo Nepriklausomybės metu Lietuvoje, taip buvo bandyta elgtis ir tremyje, priimant narius į Lietuvos Rašytojų Tremtinių Draugiją. Kiekvieno atveju, labai aišku, kad rašytojo vardo negali net vienas sau pačiam suteikti, atspausdindamas vizitinę kortelę. Tikras rašytojas niekad nėra ieškojęs rašytojo vardo, nes jam daug svarbiau yra išsakyti savo vidinę tiesą kūrybini žodyje. Rašytojas nėra nei visuomeninis titulas, nei profesija, bet pašaukimas. Tikra, kūryba, kad ir niekad negirdėto asmens, bus anksčiau ar vėliau įvertinta, tuo tarpu pigus raštininkavimas, kad ir save įrašydinuso į paties sukurta „rašytojų“ draugiją, liks amžiams nusikaltimu prieš švarų ir niekuo nekaltą popierių.

(Bus daugiau)

LINKSMA POLEMIKA DEL ČIURLIONIEČIŲ

Čiurlioniečių ansamblis yra grynai tautinis. Jis ir įdomus kaip tautinis ansamblis, kuris plačiam pasauliui atskleidžia savaimingai giliai lietuvišką pasauliojautą ir lietuvišką meno grožį.

Ant šito pagrindo gana linksmai susikirto Norkelūnaitė, Bacevičius ir Tysliavienė. Vieni reikalauja, kad Čiurlioniečių repertuaran būtų įtraukti ir ne lietuviški numeriai, o kiti pasisako už vienalytį lietuvišką koncertą. Bet kadangi „pasišnekėjimas“ vyksta gana „šiltoje“ atmosferoje, tai iš šalies žiūrint darosi gana linksma, ypač, kad užsimenama net apie „atsiskaitymus“.

Vis dėlto būtų maloniau, jei gu būtų šalčiau šnekamasi.

— H. Kačinskas, A. Gustaitis ir B. Brazdžionis lapkričio 26 d. pakviesti dalyvauti Čikagos lietuvių meniniame parnagime.

traukiniais — mylias per ištisus naftos bokštų miškus. Kur tik pažiūri — visur naftos rafi nerijos, laivų statyklos, žvejų laivai ir tt.

Aplankėme Long Beach, Hollywood ir kitas dalis. Visur puikūs subtropinių augalų parkai, gėlynai, aukšti, šviesūs dangoraižiai, plačios gatvės. Žmonės lengvai ir švariai apsirengę. Oras kaip tik puikus — net vėsiu šiuo laiku nei Kanadoje.

Gaila, kad nepasirūpinau net lietuviško laikraščio adresu, o šioje masėje sunku ką nors surasti.

Mūsų aluminio transportas buvo pirmas savo dydžiu importuotas į USA, todėl reporteriai daug fotografavo ir laikraščiai rašė apie tai.

Po 5-kių dienų, pilni visokių išpučių, vieną ankštų rytą apleidžiame Kaliforniją — link Vakarų Kanados pakrantės — pasikrauti garsiojo B. C. miško medžiagos New Yorkui ir Philadelphiai.

Pakeliui dieną ir naktį praplaukėme žvejų baltus laivelius su šviesomis. Tolumoje pamazū slenką kalnų Oregono pakrantės.

Kanados Vakarų pakrantėse.

Liepos 28 d. miglotą ir lietingą rytą iplaukiame į Juau de Fuca sąsiaurį tarp USA ir

„Romantiškas romanas“

RAŠO DR. G. I. ZIDONYTĖ.

Robert Penn Warren. *World enough and Time*. (Rondom House, 1950).

R. P. Warren yra gavęs 1946 metais Pulitzer premiją už veikalą „All the King's men“, kuris dabar rodomas U SA kino-teatruose. Siemiet išėjusi jo nauja didžiulė knyga (512 psl.) amerikiečių kritikų taip pat aukštai įvertinta, kaip idėjų, taip stiliaus atžvilgiu.

Warren lyg ir nusišuka nuo kasdieniškos šių laikų realybės, grįžta į praeitį ir, apsisiautęs riterio toga, prabyla aukštu, iškilingu tonu. Šios pretenzingos kalbos autorius griebsai ne smulkiems eiliniams supūdziams aprašyti. Jis savo retoriškus sugebėjimus panaudoja galingiems jausmams, kilniems žygiams, didiems dvasios triumfams reikšti, pasakoti iki kokių aukštybių žmogaus idealai pakyla ir iki kokių padugnių jo dvasia nusmunka. Veikalas ne be reikalo pavadinintas „romantišku romanu“. Iš tikrųjų, jame išsilaisvinimas iš aplinkos varžtų, polėkis į tiesą, grožį ir didybę yra itin ryškūs.

Svarbiausias romano veikėjas Jeremiah Beaumont yra šio romantiškojo iškarsčio atstovas. Jis pašvenčia savo gyvenimą ir gyvybę keršty už savo žmonai jau seniai, dar prieš jų jungtuves padarytą skriaudą. Veiksma rutuliojasi prieš pusantro šimto metų Kentuckio valstybėje, kur tuo metu tradicija buvo šventas ir neliečiamas dalykas, kur už kiekvieną nusikaltimą reikėjo atsakyti savo krauju. Jeremiah šaukia pulkininką Cassius Fort, buvusį savo žmonos mylimąjį, dvikovon.

Šis, taikaus ir gero būdo žmogus, atsisako. Nuo šio momento prabėga daug laiko, praeitinugrimsta daug politinių, visuomeninių ir šeimyninių įvykių, tačiau Jeremiah kerštingumas nemažėja. Jo širdy ruse na senoji neapykantos ugnis Fort'ui, kurios skatinamas jis pagaliau užpuola ir nužudo be ginklį savo priešą. Toliau — kalėjimas, mirties bausmė. Kalėjimo celė jis rašo savo už-

rašus — dienoraštį, kuris sudaro šio romano didžiulę dalį. Kalėjime su juo būna ir jo žmona, reiškianti norą mirti drauge su juo. Su žmona Jeremiah meilės ryšiai jau nutrukę, belieks kaž koks ryžtingas pareigos jausmas, kurs jam diktuoja ištverti iki galo. Ir ištikro jis ištveria. Jo bičiulis Willie juos iš kalėjimo išgelbsti. Tačiau laisvėje jis neilgai begyvena. Žmona, iškaupta gyvenimo kančių bei vyro keisto ir žiauraus charakterio, įsismeigia sau durklą krūtinėn ir miršta. Jeremiah nužudomas politinių banditų, kurie tuo politinių kovų metu labai stipriai siautėja.

Pagaliau, Jeremiah mirtis romanui jau nebereikšminga. Jo drama jau buvo išbaigta. Rachelės (jo žmonos) mirtis buvo tos dramos epilogas. Jeremiah buvo žmogus suprantas savo lemtį, savo gyvenimo tragizmą, kuris nešė jam skausmus ir nusivylimą, tačiau tiesiai ir išdidžiaiėjo užsibrėžtu keliu. To reikalavo jo savaip suprata garbė. Aplink jį visa buvo melas, visa buvo niekšybė. Willie, kuris savo insinuacijomis ir anoniminiais laiškais brandino Jeremiah širdy kerštą Fort'ui, pasirodė esąs didžiausias niekšas. Fort'o kaltė, kaip vėliau paaiškėjo, buvo daug mažesnė, negu. Jeremiah vaizdavo, ypač kai Rachelė mirdama prisipažino Fort'ą mylėjusi, o Jeremiah visą laiką ją tik terorizavęs...

Gal tai buvo ir tiesa. Jeremiah visą gyvenimą buvo sau žmogus,ėjo savo keliu, savo išdidumo ir garbės balsui akiai paklusdamas. Jis ieškojo tiesos, bet rado melą. Ieškojo grožio, bet rado purvą. Savo dienoraštį Jeremiah užbaigia reikšmingu klausimu: ar jis kentėjo visiškai veltui?

Šis Warren romanas persunktas giliu tragizmu. Jo scenos veikėjų charakteriai didingi, sutirštinti, gana artimai priemena Charlotte Brontė kūrinis. Dvasiniai veikėjų konfliktai, jų pasikalbėjimų tonas, išsireikšimai — šekspieriški. Niek romane nėra kasdieniško gyvenimiško, paprasto. Tai savotiškų charakterių neramus dvasios pasaulis. Kaimečiai, ir tie nuostabiai subtilių jausmų, iškalingi. Daugelyje vietų ištisi knygos puslapiai dvelkia gilia poezija, polėkiu į aukščiausius idealus, prometėjiska ir, tuo pačiu metu, nihilistiška pažžiūra į pasaulį.

Mūsų įsitikinimu veikalas daug išloštų, jei autorius laikytųsi arčiau realybės ir bent kiek suglaustų reikštų savo mintis.

Vancouverio salos. Mus pasitvėrė Amerikos patrulinis motorlaivis. Patikrinęs mūsų tau tybę, nuplaukia. Žemuose debesyse „kriokia keletas Kanados žvalgybinių lėktuvų“.

Mus pasitinka Kanados pilotlaivis ir pro salas ir sąsmu kas mus veda į Fraser upės intaką, kur randame tūkstančius Kanados žvejų, nes salmon — menkių sezonas kaip tik prasidėjo.

Plaukiame Fraseriu aukštyn. Pro akis slenką upės krantų pylimai, žemi, derlingi laukai, kas gerokai primena Olandiją.

Plaukiame

į New West Minsterį.

Pakeliui praplaukiame nemaža įmonių. Štai skersai upę aukštai stambios elektros vialos. Prasideda aukštesni krantai. Pirmą kartą regiu garsiosius B. C. miškus kalnuose. Ar tėjame ir stambų miško pramonės centrą. Štai pavakary ir New West Minster. Pro rūkas, aukštai uolose matosi daugybė gatvių žemyn. Apačioje rūksta lėntpjūvės. Upės krantuose uostas.

Pagaliau prisirišame. Atvyksta paštas. Kaip malonu gauti porą laiškų kiekvienam uoste!

Čia prabūname apie 4—5 d. Miestas švarus, gražiai išsistatęs pakalnėse. Geras susisiekimas su Vancouveriu — elek-

KULTŪRINĖ KRONIKA

DAR VIENA LIETUVAITĖ MOKSLO DARBE

ALEKSANDRIJOS UNIVERSITETE

Prieš dvejus metus iš tremties atvykusi geologė, baigusi Kauno universitetą, p-lė Rimšaitė, Kingstono universitete dirba kaip geologė mokslinį darbą.

Taigi, vis daugiau ir daugiau lietuvių pradeda dirbti Kanados aukštosiose mokyklose mokslinį darbą.

DAILININKAS L. VILIMAS išdekoravo vieną Rochesterio, N. Y., salę. Joje nupiešė 6 didelius paveikslus, kurie labai sudomino Rochesterio visuomenę. Mūsų dailininką įvertino ir JAV dailininkai ir pakvietė jį iliustruoti savo leidinio.

TAUTINIŲ DRABUŽIŲ KONKURSA

Čikagos SLA 134 kuopa naujų narių įvedinimui ruošia balių, kuriame bus tautinių drabužių konkursas. Konkursą laimėjusieji gaus premijas, kurioms nustatyti sudaryta komisija iš dailininko prof. I. Šlapelio, p. Daudžvardienės ir D. Šurkutės.

ČIKAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS PREMIJOS

Gegužės mėn. paskelbtasis novelės konkursas tokiu būdu išsprestas: pirmąją premiją už novelę „Srovė“ gavo Aloyzas Baronas, antrąją už novelę „Tau prie durų pasibels“ — Antanas Tulus ir trečiąją už novelę „Ryžausi savo kaltę išpirkti“ — J. Švaistas - Balčiūnas.

Draugijos pirmininkas M. Gudelis pažymėjo, jog draugija norėjusi paskelbti romano konkursą, tačiau neturėjusi 1.000 — 3.000 dolerių premijai apmokėti.

MUZIKAI JONUŠAI

Juos plačioji publika painioja. Vyresnysis Jonušas atvyko į JAV ir Filadelfijoje buvo sudaręs chorą, tačiau dėl klimatinų sąlygų, kurios kenkė vaikų sveikatai, turėjo keltis nuo vandenyno ir dabar gyvena ties Čikaga. Jis, dirbęs tremtyje į Hanau stovykloje, dabar norėtų atvykti bent kuriam laikui į Montrealį. Jo brolis, jau nesnysis, dabar yra Kolumbijoje, Medelline, kur sudarė chorą. Jis gyvena Kasselio ir buvo sudaręs orkestrą. Jam su orkestru Kanadon nepasisekė persikelti.

„KALĖDŲ BALSAT“

28 kalėdinės giesmės 12-kos kompozitorių viename sąsiuvinyje, kaina \$ 1,—, gaunama: Jonas J. Šaučiūnas, 124 Price St., Kingston, Pa, USA.

Egipte dr. A. Greimus dėsto literatūrą. Jis yra specialistas prancūzų literatūros.

RASYTOJO NELAIME

Rašytojui Antanui Škėmai bedirbant viename Čikagos fabrike, mašina nuikirtė kairiosios rankos nykščies pirmąjį falangą. Prieš kiek laiko baletoto artistui Velbasui mašina nutraukė 4 rankos pirštus. Ne veltui ir patarlė yra susidariusi: „Ne kišk pirštų į mašiną“.

IŠEJO METRAŠTIS „LITERATŪRA“

Čikagos Lietuvių Literatūros draugija išleido metraštį „Literatūra“, kuriame yra atspausdinta A. Barono premijuotoji novelė. Metraštis turi 303 puslapius ir kainuoja 2 dol. Adresas: Literatūros Draugija, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., USA.

„MUZIKOS ŽINIOS“

Paskutinis nr. 3(126) turi įdomios medžiagos, be ko kita, Br. Budriūno kompoziciją „Šauksmas“, moterų chorui, pagal A. Nakaitės žodžius.

Komp. J. Žilevičius kreipiasi į muzikus ir visus asmenis, kurie turi „kokių dalykų surištų su muzikos veikimu (nesvarbu kokiam pasaulio krašte būtų)“, prašo juos siųsti Lietuviškos Muzikologijos Archyviui (koncertų programos, plakatai, gaidos, partitūros ir tt), šiuo adresu: Mr. Juozas Žilevičius, 166 Park Place, Elizabeth, N. J., USA.

AUSTRALIJS MENO MEGEJAI

vadovaujami E. Dainienės, Adalaidėje Kalėdų metu stato Vaiciūno dramą „Sudrumstoji ramybė“. Svečių luakiama iš plačios apylinkės.

— Lietuvos val. operos sol. V. Puškorius - Puškarževičius šiomis dienomis jau atvyksta į JAV. Pereinamosios stovyklos jį buvo sulaikę dėl sveikatos.

— Prof. K. Pakštas labai smarkiai pasisakė prieš lietuvių pasyvumą ir šykštumą. Jis sako, kad Lietuvos laisvinimo reikalams kiekvienas sąmoningas lietuvis turi kasmet paaukoti nemažiau kaip 5 dolerius. Tai yra minimali suma. Ar mes taip darome?

— Vasarą Buenos Aires lietuviai Avellanedoje suruošė didelę lietuvių liaudies dirbinių parodą, kurioje buvo gražiai su tvarkytos įvairiausių dirbinių trys salės.

— Muz. St. Sodeika Čikagoje suorganizavo „Dainavos“ chorą, kuris spalio 8 d. suruošė religinės muzikos koncertą.

DVIEJUOSE VANDENYNuose

MŪSŲ JŪRININKO KELIONIŲ ĮSPŪDŽIAI

II.

Pagaliau ir „Miguell Locks“ Pacifiko pakrantėse. Vėl panaši procedūra, tik šį kartą smunkame žemyn. Laivus per šlužes tempia elektriniai vilkikai arba „Mules“. Vėl karių patuliai krantuose bei bokšte iš kur jie stebi kiekvieną judesį per žiūronus.

Pagaliau

Pacifiko vandenys.

Dar praplaukėme karo bei prekybos uostus Balboa — ir atviroje jūroje. Šioje pusėje gausu savotiškų aukštų uolių salų, kurių kletas saugo įžangą į uostus bei kanalą. Jų viršūnė įrengta proektoriai veiflako baterijos. Visa kanalo procedūra truko apie 8 val. Saulei leidžiantis palikome Panamos pakrantes. Prieš akis 2 sav. kelionė į Los Angeles, Kaliforniją su likusiu 5.000 to aluminio kroviniu.

Pacifikas tikrai buvo taikingas. Jis visą laiką mus ramiai, ritmingai supo. Gal po 5 — 6 d. pradėjome matyti žem. Kalifornijos pakrantes, Meksiką.

Kartkartėmis skaičiavome nuotolį bei padėtį.

Per dienas ir vakarus išskai-

tėme visus laikraščius ir žurnalus.

Los Angeles.

Tikslas artėjo pamažu. Pagaliau liepos 16 d. vėlai vakare pasirodė žali ir balti Los Angeles švyturiai. Visi smalsiai stebėjome pamažu gausėjančias didmiesčio spalvotas šviesas. Štai dešinėj Hollywood'as, su milijonais visokių šviesų, toliau Long Beach ir San Pedro, kur mes sustosime. Visa tai Los Angeles dalys bet po keliolika mylių nuo viena kitos.

Sekantį rytą — sekmadienį — atvyko USA Imigracijos pareigūnai. Stropiai patikrina dokumentus bei sveikatą. Krantinėj stovi sargyba — keletas „khaki“ uniformose pareigūnų. Aš bandau kalbėtis su vienu, kitu. Pasirodo, gan draugiški vyrai. Sekančiomis dienomis teko daugiau padiskutuoti Korejos ir kitais politiniais klausimais. Daug buvo juoko man pasakojant apie sovietų rinkimų komedijas ir ekonominę situaciją.

San Pedro uoste

prabuvome 5 d. Kiekvieną vakarą važiuodavome į apylinkes autobusais arba elektriniais

Mokslo naujienos

Vaistas naikinas negerą kvapą.

Daugelis žmonių kenčia nuo blogo kvapo — iš burnos, kojų ir t. t.

Zinoma, švara tokiu atveju yra pagrindinė priemonė apsiginti nuo negero kvapo. Bet kartais esti, kad ir palaikant švarą, vis dėlto pasireiškia negeras kvapas. O asmuo, turintis negerą kvapą, niekam nemielas. Net gražiausias išvaizdos asmuo vengia kitas asmuo, jeigu patiria jo negerą kvapą.

Tuo reikalu gydytojai domisi. Ypač tuo klausimu daug dirbo Amerikos gydytojas F. H. Westcott. Po ilgų tyrimų jis priėjo išvadą, kad blogą kvapą šalina chlorofilas.

Tai yra organinė medžiaga, nuo kurios pareina augalų žalia spalva. Ypač daug jo yra augalų lapuose. Westcott bandymai davė labai gerų vaisių. Chlorofilą jis labai sėkmingai panaudojo nešvarių ir dvokiančių žaizdų gydymui, kvapui nuo prakaito panaikinti, negeram kvapui iš burnos, pažastų, moterims tam tikru metu ir net girtuokliams degtinės kvapui panaikinti. Visur chlorofilas veikia gerai. Jo dabar galima gauti visose vaistinėse.

Nauja filmų kamera.

Mokslininkai rūpinasi išrasti tokią filmavimo kamerą, kuri galėtų fotografuoti nepaprastai greitai. Tokiu būdu galima būtų nufotografuoti kaikiuriuos labai greit vykstančius procesus. Pav., kad ir atomo dalių judėjimą, augalų augimo, medžiagų formavimosi ir tt. procesus.

Dabar jau yra aparatas, kuris per vieną sekundę padaro 10 milijonų foto nuotraukų. Bet Rochesterio universiteto optikos profesorius pranešė, kad jis rūpinasi pagaminti tokią foto kamerą, kuri per vieną sekundę galėtų pagaminti 1 milijardą ir 200 milijonų nuotraukų.

Radaras, kuris atspėja audras.

Amerikos karo inžinieriai, betobulindami radarą, išrado

Margumynai

Kanados penkiukės gyvenimas.

Kanados vadinamosios Dionne mergaičių penkiukė susilaukė jau 16 metų amžiaus. Šiomis dienomis jos buvo pakviestos į New Yorką, kur labdarybės skirtame subuvime jos priiminėjo svečius ir dalyvavo koncerte. Ta proga spauda patiekia daugiau žinių apie jų gyvenimą.

Kanados penkiukė yra gimusi neturtingoje šeimoje, tačiau tokio skaičiaus retas gimimo

Pradžioje rugpjūčio išvykstame

į Vancouver Island uostus,

kurių aplankome bent pusę tu zino. Žymesni tai Port Alberni ir Tahsis. Salos, salėlės, fiordai ir aukšti miškai apžėlę kalnai, primena Norvegiją. Tai mažai apgyventos puikių kurortinės vietovės su snieguotais kalnais. Šen bei ten sutinkame Amerikos turistų motorlaivius. Čia gausu puikių vietų, kur žmonės praleidžia keletą mėnesių tikrai laukinėje gamtoje. Oras idealus.

Miesteliai įsikūrę tik prie miško apdirbimo įmonių su natūraliais uostais. Susisiekimas su stambesniais centrais palankomas hidroplanais.

Pagaliam, sunkiai apsirovę B. C. lentomis bei rąstais, pakeliame inkarą beveik 1 mėn. kelionei į New Yorką. Atgal vėl pro Panamos kanalą ir audringąjį Karibų jūrą, kuri šiuo laiku gausi neramiais einančiais sūkurius įvairiomis kryptimis.

Dar pakeliui užsukame į San Pedro, Los Angeles uostą porai valandų alvos kurui pasiimti.

Tad iki pasimatymo New Yorke į Philadelfiją, o po to, atrodo, vyksime į P. Amerikos uostus ir iš ten, gal, dar spėsime prieš žiemą, atgal į Montre alį.

D. N. B-nis.

Iš Skautų gyvenimo.

Atsargiau su nutarimais

„NL“ red. yra gavusi kelis šiuo klausimu pasisakymus. Čia pasisako patys skautai.

Red.

Amerikos lietuvių katalikų 31 kongresas, įvykęs Pittsburg — JAV, priėmė ir dienraštyje „Draugas“ paskelbė visą eilę nutarimų — rezoliucijų. Daugumas tų nutarimų tikrai verti tinkamo dėmesio ir sveikintini, tik lietuvių skautų reikalu pasisakymas daug kur per dėtus, nelauktas ir neužtarnautas. Tenesistebi niekas, jei skautai dėl to taria savo žodį. Bet pirma tebūnie leista pacituoti visą nutarimą išsiai: „Skautų organizacija yra gera priemonė auklėti jaunimą ir ugdyti jame Dievo, Tėvynės bei artimo meilę. Šie kilnūs idealai gali būti įgyvendinti tik tada, jei lietuvių skautų organizacija bus tinkamoje globoje ir turės savo vadais sąmoningus lietuvius ir uolius katalikus. Dėl to reikia stengtis, kad skautai steigęsi prie katalikiškų lietuvių židinių — lietuviškų parapijų bei vienuolynų — turėtų gerus vadus ir savo užsiėmimuose vartotų tik lietuvių kalbą“.

Savo kilnių idealų skautai siekia visu nuoširdumu. Jie, būdami kupini jaunatviškos dinamikos, savo keliu žengia tvirtai ir sąvarankiškai. Tai ne sveruojančios nendrės, kad jiems būtų reikalinga globa. Lietuvos skautišką sąjungą, prasižėję kartu su Nepriklausomybės atgavimu (1918. XI. 1. Vilniuje), gražiai prigijo, išaugo ir išbūjojo. Kai mūsų tėvynė

toki, kuris atspėja besartinančią audrą. Vienas toks radaro aparatas apima 200 mylių tolio ir 60 mylių pločio plotą ir parodo, iš kur audra ateina ir kaip ji vystosi.

Išradėjai mano, kad netrukus visos meteorologijos stotys, kurios spėja orą, turės naujai išrastas radaro aparatus ir, nustačius atatinamą tokių stočių tinklą, galima bus tiksliai atspėti orą.

faktas sukėlė sensaciją, kuria, kaip visuomet, pasinaudoja biznesas. Jų fotografijų panaudojimas, turtingų svečių lankymas, jų vardo panaudojimas reklamose joms suteikia nemažą pajamų. Todėl, sukakusios 5 amžiaus metus, jos jau turėjo 750.000 dolerių banką, o jų išlaikymas tada jau atsieidavęs 26.000 dolerių per metus.

Idomu, kad iš jų susidarė tarum kokia biznio įmonė, atskiras verslas. Jų tėvas už jų globimą gauna po 300 dol. kas mėnesis; gydytojas Dafoe, kuris jas priėmė gimstant ir visą laiką jas konsultuoja, gauna po 210 dol. per mėn.; jo sekretorė — po 175 dol.; biznio vedėjas Munro — po 500 dol.; globėjų tarybos sekretorius — po 150 dol.; mokytoja ir dvi slaugės — po 100 dol.; sargybos policininkui — po 110 dol.; dviem jo padėjėjams — po 100 dol.; buto vedėjai — po 35 dol.; dviem jos padėjėjoms — po 25 dol. Be to išlaidos maistui, tarautojų maitinimui ir tt. Tai išstas didelis Kanados penkiukės biznis.

SURASK NORS VIENĄ naują skaitytoją, padėsi padvigubinti „NL“ prenumeratorių skaičių!

Tel. HE 4114

S. MAZULAITIS

SIUVĖJAS

6920 Monk Blvd, Ville Emard, Montreal, Tramvajus 36.

Lietuviška krautuvė

„Richard's Meat Market“

SAV. POVILAS PETRONIS.

Lietuviškos gamybos dešros, įvairių rūšių mėsos, daržovės, groseterija.

5898 Verdun Ave., Verdun

TR 0281

užliejo svetimą, prievartos ir pavergimo bangą, skautija buvo prislopinta. Bet Vokietijoje, kur karo audra nubloškė daugelį mūsų tautiečių, kai tik aliantai karą laimėjo, Lietuvos skautija spontaniškai atgijo. Savo darbus, žygius ir laimėjimus skautai apvainikavo švęsdami Sąjungos 30 metų sukaktį III-joje tautinėje stovykloje prie Baltijos jūros ir Alpių papėdės. III tautinė stovykla vyko svetimoje žemėje, bet 1948 metais skautų gretos buvo šaunios ir tvirtos, kaip ir A. Panemunės taut. stovyklose.

Tik skautiškas pasiryžimas, sumanumas ir niekad neišsenkanti energija įgalino lietuvišką jaunimą, dėl emigracijos pasisklidusį po visą pasaulį, vėl burtis į gretas ir vėl sukurti Lietuvos skautų rajonus Kana doje, JAV, Anglijoje bei Australijoje. Didysis mūsų tautinio atgimimo dainius J. Maironis, matydamas atgyjančią tėvynę, šaukė: „Nebeužtvenksi upės bėgimo, nors ji ir eity sau pažau“... Šie žodžiai tinka puikiai ir Lietuvos skautų sąjūdžiui, nes jo neužtvenkė jokios kliūtys, o jų per paskutinius 10 metų būta sunkių ir daug. Lietuvos skautai iš po visų tėvynė ir tremty slėgusių nelaimių išėjo dar tvirtesni. Tad jiems globa nereikalinga. Jų kelias platus, tiesus ir gerai grįstas. Šiuo metu tas kelias yra ir sugrįžimo kelias į gimtąją žemę, į numylėtą Lietuvą. Ir Lietuvos skautai sugrįš iš pasaulio, Nemuno slėniais skambės jų daina!

Kad skautų gretos darnios ir glaudžios, vienas pagrindinių akstinių tam yra ir — visapusiškai pasiruošę ir tinkami jų vadovai. Jais skautai niekad neabejojo, nes tarnavimas Dievui, Tėvynei ir artimui buvo skiepijamas ir darbais bei pavyzdžiais rodomas. Todėl pacituoto nutarimo žodžiai: „jei... turės savo vadais sąmoningus lietuvius ir uolius katalikus...“ bet neužtarnautas ir tamsus šešelis ne tik skautų vadovams, bet ir visai sąjungai.

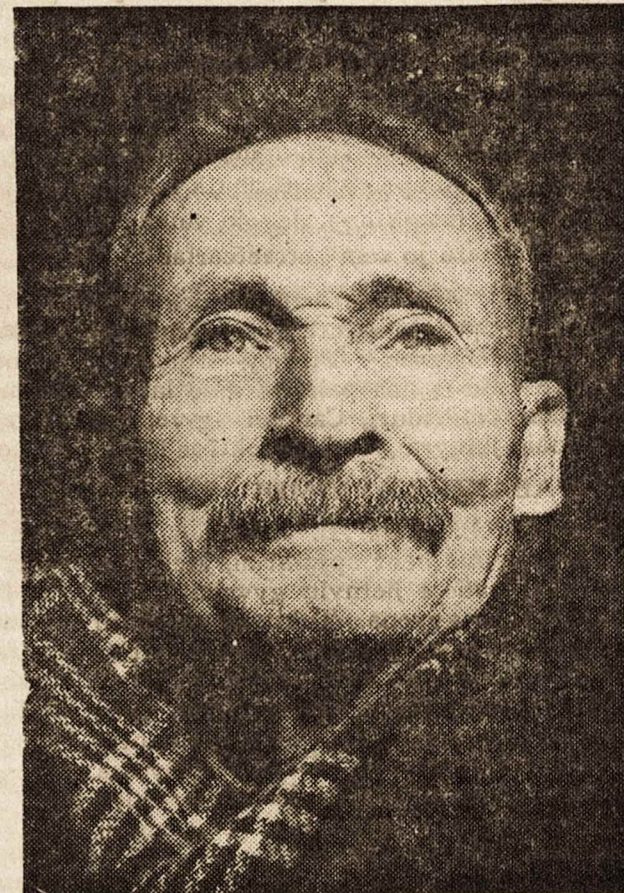
Nereikia užmiršti, kad skautai neskirstomi, nei pagal partijas, nei pagal tikybas. Skautu gali būti visokių tikybų asmenys. Todėl bet kuris tikybinis monopolis skautams nepriimtinas.

Keistokai skamba ir nutarimo paskutinė dalis: „...ir savo užsiėmimuose vartotų tik lietuvių kalbą“. Pabrėžiu, — Lietuvos skautai savo šventėse, iškilmėse, iškylose ar sueigose kalba tik lietuviškai! Gal čia turėta galvoje lietuvių, Amerikoje gimusių ir priklausančių to krašto skautų viene tams. Bet juk tai Amerikos skautai ir nutarimas jų neliečia.

Baigiant norėtusi pažymėti, ar ne permaža turėta atsargumo priimant toki nutarimą. Juk gi atrodo, lyg katalikų kongresas būtų užsimojęs Lietuvos Skautų sąjungą „pareformuoti“, nes užakcentavo, kad skautų idealai galės būti įgyvendinti tik su tam tikra sąlyga (kai turės tinkamą globą ir gerus vadus). Nejaugi tai vėl naujas bandymas mūsų adresu. Nepaslapstis, kad Lietuvos skautų sąjunga bandyta pakreipti sau norima linkme jau Nepriklausomybės metais, bei Vokietijoje tremties laikais. Bet Lietuvos skautai išliko ir toliau bus saviti ir sąvarankiški.

Skautas L. Damulis.

KIEKVIENAS TURI TAUPYMO TIKSLĄ

PASIRUOŠKIME SAVARANKIŠKUMUI PER

CANADA SAVINGS BONDS

Simtai tūkstančių iš visų gyvenimo sričių kanadiečių, **pirkdami** Canada Savings Bonds, reguliariai taupo dalį savo pajamų. Šios santaupos gali praversti skubaus reikalo atveju, nes Canada Savings Bonds galima kiekvienu metu kiekviename banke iškeisti į pinigų pilną jų nominalinę vertę su užaugusiais nušimčiais.

Norėdami palengvinti šių bonų įsigijimą, **pirkite** Canada Savings Bonds per savo darbovietės Taupymo Planą. Taip pat galite įsigyti bonus per atstovybes bei per savo banką mokant iš karto ar dalimis.

5-ji laida parduodama dabar!

BALTICKA

Lietuvius batsiuvis.

Pataisymai ir užsakymai.

5355 Verdun Ave., VERDUN

Tel. HE 4547.

TR. 8112

Skaniai užkasite, atsigersite gaivinančių gėrimų ir pasiklausysite plokštelių muzikos

LIETUVIŲ SVETAINEJE

pas BRONIŲ JAZOKĄ

7682 EDWARD St. (kampas 6 av.), VILLE LASALLE.

LIETUVIAI

Kas norite pasidaryti lengvą esnį gyvenimą ir užsitikrinti r ytojų, **PIRKITE TABAKO ŪKIUS.**

Turime didelį pasirinkimą, įvairaus dydžio, įvairių kainų ūkių. Taip pat **TURIME PARDUOTI GAZOLINO STOČIŲ, KRAUTUVIŲ, NAMŲ IR T. T.**

Ūkių pirkimo sąlygos:

įmokama suma suling susita rimo, išmokėjimas — ¼ nuo metinių tabako pajamų.

J. W. Kociuk,

Real Estate Broker, Delhi, Ont.

Platesnių žinių duoda, V. Tr eigis, R. R. 1 Simcoe, Ont. Tel.: 9 ring 2 Delhi, Ont.

RENE BOURDAGES Reg'd
MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Aukščiausios kokybės vyriškų ir moteriškų rūbų siuvykla.

Telef. FRontenac 9141.

Res. CL 4746.

Kampas Mount Royal ir Brebeuf,

įėjimas: 4504 Brebeuf Street.

PASIDARYKIM ATEITĮ BE RŪPESČIŲ — APSIDRAUSKIM ŠIANDIEN

Alb. NORKELIŲNO AGENTŪROJE

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

vienintelė lietuviška apdraudos agentūra, kuri draudžia nuo įvairiausių nelaimių, gaisrų, susirgimų ir kt., patarnauja susidūrus su valdžios įstaigomis, pirkimais, dokumentų vertimais statybai paskolomis ir tt. Skambinkite telefonu arba užsikite:

Kasdien:
5505 13th Ave. Rosemeunt,
Montreal, Que.
Tel. AM. 0342

Antradieniais:
7682 Edward St.,
Ville Lasalle, Que.
Tel. TR. 8112.

HAMILTON

VAKARINIAI KURSAI. NAUJAS LIETUVIŲ BIZNIS

Kaip ir daugelyje didesnių Kanados miestų, taip ir Hamiltone, spalio 3 d. pradėjo veikti įvairių specialybių vakariniai kursai. Daugelis lietuvių, pasinaudodami proga, ir mažu užmokesniu (tik \$ 5), įsirašė į šiuos kursus, vieni pagilindami, kiti naujai pradėdami įvairių sričių specialybes.

SOKIAI KIEKVIENA ŠEŠTADIENI.

Hamiltono lietuviai turi savo lietuvišką „Dainavą“ (469 Bay Str. N.) salę, įsigytą kun. Dr. J. Tadaraušo giminaičio N. Zabulionio. Pagal priklijuotą ant durų, tik anglų kalba skelbimą, šioje salėje, kiekvieną šeštadienį vyksta šokiai.

PASIBAIGUS TABAKO SKYNUMUI

Delhi, Ont. Pasibaigus tabako nuėmimo darbams, lietuviai ūkininkai ir darbininkai pradeda po truputį dairytis linksmesnių valandėlių, nuobodžiai rudens nuotakai pajūvairinti. Tam tikslui K. L. B. Delhi Apylinkės Valdyba numatė ateityje suruošti keletą parengimų bei koncertų, kurių pelnas būtų skiriamas Tautos Fondui ir lietuviškai spaudai Kanadoje paremti. Be to, yra numatoma kviesti iš Toronto ar iš Hamiltono meno mėgėjų grupę, kuri suvaidintų bent vieną ar du vaidinimus.

Šiuo metu Delhi Apylinkės Bendruomenės Valdyba pradeda lietuvių surašymo darbą. Kaip žinome, lietuvių surašymas yra būtinas dalykas karto

Kaip teko patirti, naujai atvykę lietuviai yra gavę valdžios leidimą kepyklos atidarymui Hamiltone. Remonto darbai, šios naujos lietuviškos įmonės, jau yra įpusėję.

TROLEIBUSAI HAMILTONE

Kiekvienam, naujai atvykusiam apsigyventi ar tik apžiūrėti Hamiltoną, nekokį vaizdą su daro jo seni „streetcarai“.

Kaip teko patirti, juos žadama panaikinti, pakeičiant troleibusais. Pirmoji troleibusų linija bus paleista apie lapkričio vidurį, Cannon g-vė, kur jau yra įvesti ir elektros laidai.

NAUJAS LIETUVIŠKAS BIZNIS

Tautietis Povilas Vyšniauskas praneša iš Port Arthur, Ont.: „Išgijau nuosavą biznį. Adresas dabar bus jau pastovus: P. Vyšniauskas, 64 Second St., Port Arthur, Ont.“

NAUJAS LIETUVIŠKAS BIZNIS

Tautietis Povilas Vyšniauskas praneša iš Port Arthur, Ont.: „Išgijau nuosavą biznį. Adresas dabar bus jau pastovus: P. Vyšniauskas, 64 Second St., Port Arthur, Ont.“

ANGLIAKASIAI REIKA LAUJA PAKELTI ATLYGINIMUS.

East Coules, Alberta. Čionais yra 4 anglų kasyklos, kurios dabartiniu metu dirba pilnu įtempimu. Dirbam 5 dienas per savaitę, taigi kas savaitę turim 2 poilsio dienas. Darbas kasyklose sunkus, pavojingas ir purvinas, bet neblogai apmokamas. Dabartiniu metu yra \$ 10.74c. už 8 val. darbo dieną.

Lietuvių tose East Coulee kasyklose dirba viso tik 5 vyrai. Darbininkų yra pareikalavimas ir darba būtų galima gauti, bet tik turint angliakasio liudijimą, (Miners Sitificat). Neturint angliakasio liudymo, labai sunku darbas gauti, arba ir visai negalima. Jauni vyrai, kurie moka gerai arklis kasyklose valdyti — mažiau arklis ir darbo vietą vagonėlius (cars) paduoti ir pilnus ištraukti, ir moka angliškai kalbėti, kartais ir be angliakasio liudijimo gali gauti darbą. Bet tai pareina nuo laimės ir užtikrinti to negalima. Su angliakasio liudymu, man rodos, yra tikresnė galimybė darbą gauti. Iš toli be angliakasio liudymo nepatarčiau važiuoti.

Angliakasių profesinė sąjunga, (Union), yra ir gana tvirta ir veikia sekmingai. Čionai skaitosi Drumheller kasyklų apylinkė. Praėjusį sekmadienį, turėjom dvisavaitinį mūsų profesinės sąjungos (union), susirinkimą. Profesinės sąjungos prezidentas paaiškino, kad kontraktas su Drumheller apylinkės kasyklų savininkais pasibaigia 1951. II. 15. Tas darbo kontraktas buvo sudarytas prieš 2 metus. Dabar žinoma, dar yra keli mėnesiai pasiruošti sudaryti naują kontraktą. Atsižvelgiant į kylantį pragyvenimo brangumą, ir nesant valdžios kontrolės, yra įnešimas reikalauti dienos darbo atlyginimą pakelti 4 dol. ir angliakasių pensininkams iš 75 iki 90 dol. mėnesiui. Žinoma, su kasyklų savininkais bus sunku susikalbėti tuo reikalu, bet pragyvenimui brangstant ir angliakasiai nori daugiau gauti už savo sunkų ir pavojingą darbą. Šitas įnešimas buvo vienbalsiai priimtas. Ir dabar angliakasių profesinės sąjungos atstovams bus daug sunkiau derėtis su anglių kasyklų savininkų igaliojiniais. A. V.

PASISEKĖS PARENGIMAS

Windsor, Ont. P. L. B. Vietos Komiteto pastangomis spalio 21 d., Lenkų bendruomenės naujoje salėje (1089 Tecumseh Blvd.), įvyko „susipažinimo“ vakaras. Į parengimą prisirinko per 200 svečių, kurių džiūgą dalį sudarė Detroito lietuviai. Šokių mėgėjai, puikiai muzikai griežiant, smagiai pasišoko, o atsisveikinimui rūsyje vedė bufetas, aprūpinęs susirinkusius skaniais paruoštais užkandžiais, vaisvandeniais, alumi ir tt.

Laikė parengimo buvo renka

PAVERGTOJE LIETUVOJE

(Atkelta iš 3 pusl.)

prekiauja Plungės, Kelmės, Mažeikių apskrityje vartotojų kooperatyvai. Eilė jų į knygą žiūri ne kaip į svarbų, didelės politinės reikšmės kultūrinį darbą, bet kaip į eilinę mažmeninę prekybą. Per šiuo metu 4 mėnesius planas teįvykdytas tik 34 procentais (visoje Lietuvoje).

100.000 eiseną.

Vilniuje į bolševikų prievartą rengiamą eiseną buvo suvaryti visi darbininkai, tarnautojai, paprasti gyventojai, įvairūs mi paršai prie peticijos Londono, Ont. vyskupui prašant paskirti šiai lietuvių kolonijai lietuvių kunigą. Pasirašė 22 asmenys.

Tenka pastebėti, kad parengimas nebuvo skelbtas Kanados lietuvių spaudoje, pasitenkinant skelbimu per Detroito radijo (lietuvių pusvalandį) ir dienraštį „Draugą“, kurį Windsor ne visi skaito ir dėl to ne visi turėjo galimybės sužinoti apie pirmąjį šį sezoną čia rengiamą parengimą.

Teko patirti, kad dalis parengimo pelno yra numatyta skirti Tautos Fondui ir BALF. P. J.

SUKURĖ NAUJĄ LIETUVIŠKĄ ŠEIMĄ.

S. S. Marie, Ont. Spalių 14 d. lietuviai — naujieji kanadiečiai pp. Kęžinaitytė Izabelė ir Kvoščiauskas Juozas sukūrė naują lietuvišką šeimą. Tuo būdu tapo „nuskinta“ paskutinė vedybinio amžiaus lietuvių mūsų mieste, nes iš netekusių merginų paliko tik „prieauglis“. Vietos berniukams ir senbarnams, kurių pas mus labai daug yra, bus „trabalių“ jei susigalvos vesti. Jie turės „išsirašyti“ merginas iš kitų Kanados vietovių arba iš užjūrio. J. Sk.

rios komunistų organizacijos ir mokyklos. Dalyvavę, 100.000 žmonių. Į jų rankas buvo įbrukti taip pat komunistų vadų paveikslai, įvairūs šūkiai. Nuo 1940 m-tų šūkių jie skyrėsi tuo, kad juose daug daugiau minimas Stalino vardas ir, be to, daugumas buvo rašyti rusų kalba.

Daugelį valandų išalkę žmonės laukė gatvėse, paškui ejo keliolikos kilometrų kelią, kol „turėjo laimės“ pražygiuoti pro „vadų tribūną“ kurioje bemums jau žinomų Paleckio, Sniečkaus, Gedvilos, gausybės maskolių dalyvavo iš Maskvos ir kitų „brolių“ respublikų čia atsiųsti rusai. Pro juos nešamos įvairios fabrių diagramos, tie patys transparentai, skydai su skaičiais, įvairūs mokslo instrumentai, dažniausiai išplėsti iš Rytų Vokietijos ar kitų okupuotų kraštų. Šokių bei muzikos ansambliai buvo priversti čia pat gatvėse šokti ir groti.

ARCH. T. J. VIZGIRDA,

(6 De Wolfe Street, Boston 25, Mass) prašo skubiai atsiųsti visus asmenis, vežusius knygas iš Bremeno per kun. V. Šarką, bei pranešti, jei knygos buvo sulaikytos muitinėse bei kitas susidariusias transporto išlaidas. Taip pat asmuo, vežęs vieną asmeninę architekto dežę, prašomas tuojau pranešti dabartinį savo adresą. Nuo šių siuntinių išsiuntimo yra jau praėję daugiau kaip metai laiko, todėl asmenys, neprisiuntę artimiausiu laiku prašomų žinių apie šiuo siuntinį likimą, bus paieškomi per spaudą ir konsulatą, kaip šias siunttas pasisavinę. 42-4

KEISDAMI ADRESUS nepamirškite pasiųsti 25 c. (smulkiais pašto ženklais).

PARDUODAMAS

PUIKUS KARAKULIO PALTAS (Persian Lamb) naujo 1951 metų stiliaus, ūg is (size) 18 ar 20. PROGA UŽ \$ 125.00. Tel. GR 1827 (Montreal)

DĖMESIO!

Estiška kailių krautuvė siūlo gražius, aukštos kokybės

KAILINIUS

fabriko kainomis. Galima ir išsimokėjimui. Atsilankykite ir įsitikinsite. Kalbame ir vokiškai.

Kailininkas A. KOTKAS,
1481 Bishop St., Apt. 3
Montreal. TEL. BE 4075.

DAŽYKLA

SAV. JURGIS MERKYS,

251 St. John St. Longueil. Telefonas: 7578.
Dažo paltus, sukneles, visokius kitus drabužius ir visokias medžiagas.
20-ties metų patyrimas — geriausia garantija už atliekamą darbą.
PAPIGINTOS KAINOS LIETUVIAMS!

LAROSE & LEFEBVRE

Nejudomas turtas.

Lietuviai atstovai A. ŽARNAUSKAS (A. J. Zarnon).
Sąžiningai patarnaujame lietuviams, perkant bei parduodant namus ir visų rūšių biznius.
Duodame išsimokėjimui su 1 ir 2 mortgage.
2057 St. James St. W., Montreal. Tel. WI 0227
(Dieną ir naktį)

Lietuviai laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką.

ZUKAS ANTANAS

1062 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 2050, priima pataršymams įvairius laikrodžius.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataršymus garantuoja.
Kreiptis vakarais po 6.30 val

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Pristatymas trunka apie 15—20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

Siuntinys Nr. 14—\$ 5.70

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaušienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19—\$ 9.95

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4½ sv. cukraus

2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 21—\$ 6.10

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

14 ozs. kondens. pieno
2 gabalai tualetinio muilo

Siuntinys Nr. 23—\$ 7.70

5 sv. rūkytų lašinių
5 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 24—\$ 11.50

5 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
5 sv. degintos kavos
2 sv. marmelado
2 sv. sūrio 40% riebi.

Siuntinys Nr. 25

E. 10 sv. kiaušinių taukų
\$ 5.50

C. 15sv. kiaušinių taukų
\$ 7.40

D. 37 sv. kiaušinių taukų
\$ 13.50

Siuntinys Nr. 30

A. 5 sv. deg. kavos \$ 6.40
B. 5 sv. degintos kavos 5 dėžutėse \$ 6.75
C. 4 sv. deg. kavos (į pr. zoną) \$ 6.00

Siuntinys Nr. 94

A. 5 sv. šokolado \$ 5.30
C. 5 sv. kakavos \$ 4.50
I. 5 sv. margarino \$ 3.70
B. 8 sv. bičių med. \$ 5.00

HAMILTONIEČIŲ DĖMESIUI!

Rašau prašymus, laiškus, darau vertimus iš lietuvių, vokiečių, rusų į anglų k. Tar pininkauju įvairiais reikalais įstaigose, perkant, parduodant nuosavybę etc.

Juozas Valevičius.

285 John N. Hamilton, Ont. Tel. 7-0002

Kreiptis po 5 val. p. p. ir šešt.

ATEITIS BE RŪPESČŲ.

ŠEIMA APRŪPINTA.

Geriausia proga apsirūpinti ateitimi ir išvengti gydomosi išlaidų jeigu laiku apsišausi,

„THE MACCABEES INS.CO.“

kuri jau 72 metus sąžiningai patarnauja ir draudžia nuo nelaimingų atsitikimų, ligos atveju ir specialiai mažamečius vaikus.

Informacijas teikia ir apdraudimą atlieka naujai paskirtas atstovas:

JONAS BERŽINSKAS,

88 Annette St., Toronto, Ont., telef. LY. 2816.

P. S. Draudimas atliekamas ir provincijoje gyvenantiems (šeštadieniais ir sekmadieniais).

ĮVAIRIŲ MAŠINŲ—KARŲ TAISYMAS

IMPERIAL AUTO COLLISION

G. KERAITIS,

Motorai, sparnai, durys. Taipogi dažymas pagal didelį spalvų pasirinkimą. Mašinos paimamos iš namų ar iš sugedimo vietos kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro, iššaukiant telefonu JU 4773.

— Lietuviams patarnaujame papigintomis kainomis. —

— 561 — KEEL ST. TORONTO, Ont. —

Kanados ir Europos siuvėjas Toronte

JONAS INDRELĖ

siuva moderniškiausių fasonų vyriškus ir moteriškus kostiumus ir paltus.

DIDELIS PASIRINKIMAS

geriausių anglišų medžiagų. Darbas atliekamas

SĄŽININGAI IR GRAŽIAI.

Adresas: 202 St. Clarens Ave. e, Toronto.

Telefonas: ME 8522.

Siuntinys Nr. 1—\$ 6.70

2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bek.
1 dėž. margarino (400 g)

Siuntinys Nr. 3 — \$ 6.20

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaušienos mėsos

Siuntinys Nr. 5 — \$ 5.20

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukraus—\$ 2.60
B. 20 sv. cukraus—\$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50
B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90

Siuntinys Nr. 10—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos

1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12—\$ 5.90

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
3 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus

MŪSŲ SPORTAS

GRAŽUS LIETUVIO LAIMĖJIMAS

Spalių 1 d., Rohde Islande, Providence mieste, įvyko JAV 20 km ėjimo pirmenybės, kuriose dalyvavo 20 JAV geriausių ėjėjų, jų tarpe visi trys Londono olimpiados 50 km dalyviai — Weinecker, Deni ir Michalo.

Šiose pirmenybėse dalyvavo ir žinomas sportininkas bei sporto darbuotojas Bronius Keturakis, kuris 1949 m. vasarą atvyko iš Lubecko D. P. sto vyklos į JAV. Dirbdamas sunkų angliakasio darbą Wilkes-Barre, Pa. anglių kasyklose, savo pamėgtojo sporto nemetė. Laisvalaikį rimtai atsidėjęs treniravosi ir rimtai ruošėsi šioms pirmenybėms nežūrint nemažų materialinių nedateklų.

Rungtinių kelias buvo nepaprastai sunkus, nes reikėjo praeiti visa 20 km. gatvėmis, kurių dalis pačio judėjimo centre, nugalint 4 kalnuotas (per 2,5 myl.) gatves. Be to, visą rungtinių metų smarkiai lijo ir sunkino ėjimą.

Jau pačioje rungtinių pradžioje, virš išvardinti 3 olimpiados dalyviai išvystė stiprų ėjimo tempą, kurio pasekoje, 9 km prieš baigmę, JAV meistris Michalo, neišlaikė ėjimo, ėmė bėgti ir liko teisėjų diskvalifikuotas. Pirmuoju atėjo Wainacker rekordiniu laiku, per 1:40:10,4 val., antruoju — Deni ir trečiuoju — Keturakis.

Rungtinių rengėjai Br. Keturakiui įteikė net 3 vertingas dovanas. Vieną iš jų — už gražų ėjimo stilių ir taktiką.

Vietos spauda ir sporto organai labai gerai atsiliepė ir įvertino Keturakio puikią taktiką ir ėjimo stilių.

SPORTAS TRUMPAI

Didžiausios bokso rungtinių pajamos turėtos 1927 m., kada 104 tūkst. žiūrovų „išnešė“ į kasą \$ 2,6 mil. Žiūrovų rekordas yra „pastatytas“ 1926 m. (Dempsey — Tunney), kada 120 tūkst. bokso mėgėjų sumokėjo tik 1,9 mil. dol.

Tarpvalstybinių bokso rungtinių pasekmės: Italija — Jugoslavija 8:8, Vengrija — Suomija 16:0 (!).

Kaip praneša vokiečių sporto laikraštis „Sport Maga-

zin“, vyriausi Maskvos sporto organai nutarė jaunimą iki 16 m. į visas futbolio rungtynes leisti nemokamai. Taip pat, to paties laikraščio pranešimu, Sov. Sąjunga ieško stipresnių ryšių su vakarais. Šiomis dienomis švedijos lengvosios Atletikos Sąjungos pirminkas, Tage Ericsson, gavo kvietimą iš Sov. Sąjungos aplankyti šį kraštą, stebėti rungtynes (jau iš anksto užplanuotas ir atitinkamai paruoštas — Kbr.) Maskvoje, Leningrade ir Tiflise. Kitose vietose, T. Ericsson, turės garbės pamatyti Aukštąsias Sporto Mokyklas (Fizikultūrnų Institut) ir sporto aikštes.

Oldenburgiškiam gerai pažįstama VFB Oldenburg futbolio komanda. dalyvauja šiaurės Vokietijos lygoje (pirmauja St. Pauli prieš HSV) ir randasi 12 vietoje. Paskutinį sekmadienį, VFB Oldenburg savo aikštėje pralaimėjo trečioje vietoje esančiam Einsbut tel klubui — 1:2 (0:). Žiūrovų 12 tūkst.

Čekoslovakų Aukščiausias Sporto organas nustatė keitimą vartininko ir dar vieno žaidėjo net tuo atveju, jeigu žaidėjų tarpe nėra sužeistų. Keitimo galia randasi futbolio komandos kapitono rankose.

Žinomas vokiečių lengva atletas (1936 m. Olimpiadės ties metime 1-os v. laimėtojas) — G. Stook, pasitraukė iš aktyvaus sportinio gyvenimo.

Paskutinės lengvosios atletikos geresnės pasekmės: 100 m — Bally — 10,5 sek (Pranc. rekordas), 110 m. su kliūtim, Morie (Pr.) — 14,9 sek, su kartim — Sillon — 4,22 m. (naujas Pr. rekordas).

Kbr.

„Stikliukėlis mažutis, mi dūtis gardus...“ bet jo pasekmės būna labai karčios. Kaip praneša vokiečių spauda, anglių futbolininkų pralaimėjimo prie žastimi Brazilijoje, pasaulio pirmenybėse, buvo ilgas svečia vimsis pas savo tautiečius, už sibaigęs tik ankstų rytą.

Tuo tarpu Švedijoje išėjo ki taip. Įvykusios futbolio rungtynės tarp dievačio Bacho gerbėjų ir jo priešininkų, baigėsi

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apšalčius nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperlelstų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visoklausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaishome rūbus (iširimus), įsiuваме sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti T'Kenmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriauceliūnas

J. Matulaitis

A. Majauskas

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje.

ŠEŠIŲ MĖNESIŲ KURSAI PAŽENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius registracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite:

Laslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294, Westmount, Quebec.

LIETUVIŲ EMIGRACIJA.

Emigravo iki 1950 m.

gegužės mėn. 31 d.

Lietuvių Liet. žydų

1. Argentina	568	—
2. Australija	8725	3
3. Anglija	3361	—
4. Belgija	716	—
5. Bolivija	18	—
6. Brazilija	381	—
7. Kanada	7739	22
8. Čilė	56	—
9. Kolumbija	224	—
10. Kuba	2	1
11. Prancūzija	390	24
12. Pr. Maroko	24	—
13. Izraelis	—	1107
14. Italija	3	—
15. Luxemburgas	6	—
16. Olandija	28	—
17. N. Zelandija	177	—
18. S. Rhodesija	1	1
19. Panama	3	—
20. Paraguay	11	—
21. Peru	4	—
22. P. Rhodesija	3	—
23. Švedija	25	—
24. Šveicarija	8	—
25. Turkija	4	—
26. P. Afrika	12	5
27. USA	21191	302
28. Uruguay	9	—
29. Venezuela	791	—
30. Kit. valst.	25	—

Iš viso: 44505 1464

Lietuvių repatrijavo iki

1950 m. gegužės mėn. 31 d.

1. Britų zonos	731
2. Prancūzų	6
3. USA	211
4. Italijos	1

Iš viso: 949

„bachiečių“ pergale pasekme 7:2.

Lengvosios atletikos sezono pabaigoje, kiekvienoje valstybėje yra pravedamos lengvosios atletikos pirmenybės. Šiemet, Europoje, iš atsietų rezultatų galima spręsti, kad vakarų Vokietijoje ši sporto šaka eina sparčiais žingsniais pirmyn. Dar keletas sezonų ir vokiečiai paliks lygiu priešininku be konkurencijos esančiai Švedijai. Štai keletas pasekmių: 400 m. — 47,4 sek., 800 m. — 1; 50,9 sek., kūjis — 56,05 m.

D. L. K. VYTAUTO KLUBAS

kiekvieno šeštadienio vakarą ruošia

ŠOKIUS

puikioje lietuviškoje salėje prie geros muzikos. Maloniai kviečiami visi lietuviai jaukiai ir linksmai praleisti laiką.

Pradžia 8.30 val. vakaro.

Ižanga 50 centų.

Adresas: 2161 St. Catherine East. Telefonas: CH 0480.

LIETUVIŠKA

BALDU KRAUTUVE

IR DIRBTUVE.

PARDUODAME GATAVUS.PRIIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMAS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO

899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.

SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI

KRIMINALINĖ AR CIVILINĖ BYLA?

MES SUTEIKAME JUMS

TEISINĖ - KALBINĖ PAGALBA

Tvarkome imigracijos, pilietybės, palikimų bylas; sudarome darbo, buto garantijas, dokumentus, patvirtintus vertimus; tarpininkaujame nuosavybę perkant, parduodant; atstovaujame imonėse, įstaigose; teikiame visokeriopą informaciją; giname Kanados ir kitų kraštų lietuvių interesus. Jums patarnavimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę Amerikos bei Europos universitetuose.

JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Tel. PL 4880

Edmond COURCHESNE

Advokatas

CIVILINĖS IR KRIMINALINĖS BYLOS.

10 ST. JAMES ST. W., KAMB. 308

TEL. HA 4607 MONTREAL.

PADĖKOS

PADĖKA.

Mes, Marijona ir Juozapas Žemaičiai, sulaukę 50-ųjų, Aukšinių, savo vedybinių sukaktuvių, kurios mums buvo paruoštos

REIKALINGI PAGALBOS.

Mažosios Lietuvos Patriarcho Martyno Jankaus dalis šei mos: neregis sūnus Kristupas ir neregį globojanti Kristupo sesuo Elzė po įvairių stovyklų pagaliau atsirado Neustadte — vokiečių globojamoj aklųjų neva prieglaudoj.

Pragyventi gauna iš vokiečių įstaigų pašalpą, kurios dydis neregiiui Kristupui 50 DM, o Elzei — 21 DM. Iš šios mės kos pašalpos turi pirkti ne tik maistą, bet užsimokėti ir už butą, kurą, šviesą, vandenį.

Paaiškinimai dėl skurdaus gyvenimo sąlygų nereikalingi. Seniems pažįstamiems ir šiaip tautiečiams, kurie dėl stovyklų sukilnojimo nebežino antrašo parašyti laišku, pra-nešama jis:

Miss Elze Jankutė 24a Neustadt, Holstein. U-Boot Schule — Blindenheim, Block Nord z. 59. British zone, Germany.

IŠ ANGLIJOS KANADON

Spalio 26 dieną atplaukė laivu šie lietuviai:

Leonavičienė Elena, Leonavičius Paulius, Kecorius Vacys, Butkus Juozas, Bubelis Vytautas, Matukas J., Balnius Albinas, Balniuvienė Ona.

Atvykusieji Kanadoje pasiskirtė labai plačiai: pp. Leonavičiai išvyko į Vancouverį, p. Kecorius, atrodo, pasilieka Montrealy, kiti išvyko į Toronto ir kitas vietas.

Sveikiname naujuosius kanadiečius ir linkime jiems sėkmingiau čia prasikurti, negu Anglijoje.

„NEPR. LIETUVA“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

tos nepaprastai gražiai bei iškilmingai Aušros Vartų parapijos bažnyčioje ir namie, visiems tai paruošusiems, dalyvausiems ir padariusiems, nuosirdžiai dėkojame. Skyrium mes dėkojame mūsų naujos Aušros Vartų parapijos klebonui tėveliui kun. Kubiliui už jo mums suteiktas Dievo malones ir mūsų pagerbimą savo atsilankymą pas mus; kun. Vilkaičiui už padėjimą bažnyčios apeigose, sveikinimus ir atsilankymą; kun. Stankūnui už atsilankymą; kun. J. Valantiejiui už telegramą ir aukotas už mus Aukščiausiam maldas; brangiems sūneliams ir marte-lėms, parodžiusiems mums savo meilę ir nuoširdumą, o taipgi už dovanas; mieliems vaikams — mūsų senatvės džiaugsmui — Juozui ir Elenutei, kuriems linkime gražiai augti. Mylimi sūneliai ir marte-lės, mes jums linkime, kad ir jūs iš savo vaikelių susilauktumėte tokio džiaugsmo, kokio mes susilaukėme iš jūsų. Telaimina Aukščiausias jūsų darbus ir gerus jūsų norus. Dėkojame Juozapui Žemaičiui, jo motinėlei ir seselei Birutėlei; Lucijai Decar už dovanas. Valentinui Kvietkauskui už sveikinimus; mūsų palankumą ir dovanas; pp. Naujokmas už dovanas; Justinui Kvietkauskui už telegramą; pp. Buzams už dovanas; Arlauskui Motinėlei, Marytei ir Juozukui už dovanas; Povilui Kvietkauskui už dovanas, kurias gavome bažnyčioje; Pr. Dubauskui už dovanas; Alfonsui ir Salomejai Pundžiams už dovanas, atsiųstas iš Toronto. p. Agnys ir jos Mammai už dovanas; vargonininkui ir visiems iškiliųjų dalyviams šiaip ar taip prisidėjusiems prie mūsų iškiliųjų bei reiškiusiems pagarbą. Dar kartą tariame širdingą ačiū visiems, visiems.

Marija, Juozapas ir visa Žemaičių šeima.

PADĖKA.

Už netikėtą suruošimą mums staigmenos 20 metų vedybinio gyvenimo proga nuoširdžiai

dėkojam p. U. Budreikienei ir p. Z. Vilimieniui kaip pokylio organizatorėms, švogeriiui P. Budreikiui, patarnavusiam su savo automobiliu, švogeriiui Juilui Jurėnui už gilią prasmę simbolinę dovaną ir už išpuilinę pasakytą kalbą laike pokylio, švogeriiui Jonui Jurėnui su žmona už atsiųstą dovaną iš Lachut, poniai Zavišienai su dukromis Emilija ir Manika už rūpestingą talkininkavimą, šei mininkėms ir už leidimą naudoti patogiausia patalpą p. M. Zavatskui už netingėjamą palinksminti visus muzika na ir sūnėnui p. Jonui Gudui ir jo žmonei Vnicutėi už artistišką mūsų suklaidinimą ir į pokylio vietą nuvyliojimą. Taipgi didelis dėkui visoms ir visiems dalyviams už gautas dovanas, malonius sveikinimus ir linkėjimus. Liekam didžiai ir nepamirštamai dėkingi.

P. J. Zabičiai.

Verdun, 29. X. 50.

PADĖKA.

Hamiltono Lit. Kat. Mot. Draugijos Valdyba nori pareikšti padėką Hamiltono lietuviams, kurie prisidėjo savo aukomis pasiuntimui siuntinių į Europą. Taip pat nuoširdi mūsų padėka priklauso gerb. kun. kleb. Dr. J. Tadaraukui, kuris šias rinkliavas pravedė. Siuntinių iš viso yra pasiųsta 12: senelių prieglaudai, sanatorijai ir studentams.

Liet. Kat. Mot. nutarė lan-kyti ligoninėse gulinius tautiečius, o ypač kreipti dėmesį į gulinius sanatorijose, nes čia ligoniams daugiau reikalinga moralinė ir materialinė parama, negu kur nors kitur, todėl yra rengiamas šokių vakaras su bufetu, 1950 m. gruodžio m. 23 d., kurio pelnas skiriamas ligoniams. Vieta ir laikas bus pranešta vėliau.

Hamiltono LKM Valdyba.

IEŠKAU DALININKO

pirkti tabako ūkiui. J. Astrauskas 47 Galley Av. Toronto. Tel. LA 6338.

MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJA

ASTRAUSKIENĖ ANASTAZIJA.

Siuvu sukneles, kostiumus ir paltus.

47 Galley Av.

Toronto.

Tel. LA 6338

PONIŲ IR PANELIŲ DĖMESIUI!

Taisau mašina „Nylon“ ir visokių rūšių moteriškų šilkinų kojinių nubėgusius akis. Pataisymai be jokių žymių.

PIGIOS KAINOS: tik 10 centų už vieną akių nubėgimą. Galima siųsti ir paštu.

VALĖ IVANAUSKIENĖ

854 Allard Ave Verdun, Montreal, P. Q. Tel. HE 7596

Lietuviška moteru kirpykla

Daro šukavimą, pusmetinius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. BIRUTĖ DODONAITE

(B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal.

Tel. FI 0208

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 FRONTENAC, MONTREAL

TEL. FA 0209

Edouard MONDOR

Notaras

10 ST. JAMES ST. W., KAM. 308.

TEL. LA 5022 MONTREAL.

NEPRALEISKITE MALONIOS IR KULTŪRINGOS PROGOS!

LIETUVIŠKŲ DAINŲ, OPERŲ ARIJŲ, MENIŠKOJO ŠOKIO IR MUZIKOS

VISI ŠI ŠEŠTADIENĮ ATSIILANKYKIME!

DIDELI KONCERTA

Šio koncerto plačią ir labai įdomią programą išpildys plačiai žinomi ir mūsų mėgiami artistai

IZABELĖ MOTEKAITIENĖ iš Čikagos

BRONIUS MARIJOŠIUS iš Toronto,

Lietuvos Operos Teatro Solistai

KAZYS SMILGEVIČIUS, pianistas,

JONĖ, KVIETYTE, išraiški nio šokio solistė iš Montrealio.

Po koncerto vyksta **BALIUS** su šokiais, griežiant džazo - kapelai **LITHUANICA**; kartu veiks bufetas su užkandžiais, vynu, alumi ir kitais lengvais gėrimais. Svečių pato gumui atskiri staleliai jaukiose ir gražiose salėse. Koncerto pelnas skiriamas naujosios Aušros Vartų parapijos naudai.

Koncertas - balius įvyksta šį šeštadienį, lapkričio 4 dieną, **LASALLE HALL** salėse, 5855 Verdun Ave., Verdun (Susisiekimas Atwater autobusais ir tramvajais 58 ir kt.).

PRADŽIA: 7½ val. vak. JĖJIMAS: \$ 1.00

Montrealio ateitininkai.

MONTREAL

VISOMS KLB MONTREALIO APYL. L. O. KOMITE-TO ORGANIZACIJOMS.

Bendrarashtis Nr. 2.

Vienas iš svarbiausių Kanados lietuvių istorijos įvykių — Pasaulio L. Bendruomenės organizavimas — jau greit bus visai baigtas. Iš to išplaukia daug uždavinių, kurie teko pa daryti jau nuo seniau veikian-čioms organizacijoms. Šiuo metu vienas iš tokių uždavinių yra — Kanados lietuvių surašymas, kuris vykdomas visam krašte. Uždavinys labai sunkus ir didelis, keliolikai ar ke-liasdešimt žmonių visai neįma-nomas.

Montrealio Apyl. L. O. Ko-mitetas kreipiasi į visas orga-nizacijas prašydamas tam para-mos. Organizacijos labai leng-vai gali surašyti savo narius, jų šeimas, narių pažįstamus, draugus, kurie dar nėra sura-šymo kortelių užpildę. O ne-priklausančius jokioms organi-zacijoms bus galima jau ir pa-vieniu lengviau surašyti.

Kreipiamės į visas organiza-cijas ir tikimės, kad jos šį ga-na sunkų darbą pagelbės pada-ryti.

Surašymo kortelių ir kitais reikalais kreiptis į surašymo vadovą Petrą Lukošavičį 6951 Mazarin str. Ville Emard, Montreal. Tel.: HE 7877 arba į kitus M. A. L. O. Komiteto narius.

S. Kęsgaila,
už pirmininką.
J. Volodkaitė,
Sekretorius.

VĖLINIŲ PAMALDOS

Šį ketvirtadienį, lapkričio 2 d., 8 val. vakro Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, Will-brord 337, bus gedulingos pa-maldos už mirusius ir kritu-sius kovose už laisvę ir gra-žiuosius siekimus. Pamaldas praėjusį sekmadienį paskelbė parapijos Klebonas.

PRAŠOMA NEUŽMIRŠTI,

kad iškilmingasis Montrealio lietuvių balius yra metinis spaudos balius. Jam visi tau-tiečiai prašomi iš anksto ruoš-tis. Bus meninė programa, ku-rioje dalyvauti paprašyti žy-mieji mūsų menininkai. Bus loterija, kuriai vertingiausi fan-tą — tautinį lietuvišką apdarą

ISNUOMOJAMAS

5 kambarių butas

su apšildymu ir vandeniu; visi kambariai atskiri; 3 min. nuo tramvajaus. 8461 Reims St. Cremazie Blvd. rajone, (va-žiuojant nuo St. Catharine St. Laurent Blvd. ketvirtas susto-jimas už Jeane Talon)

PARDUODAMAS

Pantex presas ir gaminis boi-leris. Kreiptis: Telef.: LA 2958.

ISNUOMOJAMAS

gražus, sveikas kambarys Ver-dune, mergaitė - moterai. Ga-lima naudotis virtuve. Minutė ligi autobuso. Teirautis telefonu: HE 0473.

ISNUOMOJAMAS

KAMBARYS

5515 — 13 Ave, Rosemount, vienam asmeniui; galima ir su maistu; viena minutė nuo tramvajaus.

— pasizadėjo specialiai sukur-ti dail. A. Tamošaitienė (jo ver-tė — apie 150 dolerių). Gros pirmos rūšies orkestras ir bus daug įdomaus, malonaus. Se-ките skelbimus ir ruoškitės.

SIDABRINĖS SUKAKTUVĖS

Montrealiečiai Marcelė ir Juo-zas Burbos susilaukė 25 metų, Sidabrinė, vedybinių sukaktu-vių, kurios šeštadienį jiems ir buvo draugų ir giminių suruoš-tos pp. Paznokačių namuose. Dalyvavo apie 60 asmenų, ku-rie sukaktuvinius apdovano-jo, pasveikino ir linkėjo susi-laukti aukšnių sukaktuvių. Su buvimas buvo gražus.

DLK VYTAUTO KLUBO PAŠALPINĖS

mėnesinis susirinkimas, kaip kas mėnesis, įvyksta šį sekma-dienį, 2 val. p. p.

KLB - LOK POŠEDIS

Sekantis KLB-LOKO poše-dis šaukiamas lapkričio mėn. 10 dieną, 8 val. vakaro „NL“ redakcijoje. Visi nariai prašo-mi dalyvauti ir susirinkti punk-tualiai. Prezidiumas.

MONTREALIO 123 SLA KUOPOS

mėnesinis susirinkimas įvyko sekmadienį. Konstatuota, kad kuopa jau yra visiškai susitvar-kiusi. Jau yra gauti ir ligos la-pai. Kaskart vis įstoja naujų narių.

LANKĖSI „NL“ REDAKCIJOJE

Naujai atvykusieji į Kanadą, pravažiuodami pro Montrealį, „NL“ redakcijoje lankėsi ir „NL“ užsiprenumeravo pp. E. ir P. Leonavičiai ir p. V. Keco-rius.

Šiomis dienomis „NL“ re-dakcijoje lankėsi naujosios Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Tėvas Kubilius, S. J. Drauge su juo lankėsi iš auksos kasyklų atsikėlus gyventi į Montrealį p. Jurgis Petraškevi-čius, žinomojo Panevėžio advo-kato p. Petraškevičiaus sūnus, studijuojąs universitete aukš-tąjį buhalteriją. Jis yra, be to, smuikininkas, mokėsis smuikuoti Kaune ir Vilniuje.

MŪSŲ LIGONYS

P. Angelika Sugailienė prieš kelias dienas staiga susirgo apendicitu ir tuojau buvo nu-vežta į ligoninę, kame gydoma.

P. Kostas Toliušis, dirbęs plieno fabrike, nepatogiai nu-krito nuo lydinio katilo ir su-žeidė koją. Jis gydomas Cent-ral ligoninėje. Namie serga Magdalena Čepaitienė. Linki-me greito pasveikimo.

BERNIUKŲ DĖMESIUI!

Šį sekmadienį, lapkr. 5 d., tuojau po pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje yra šaukiama vilkiukų sueiga. Ber-niukai ne skautai kviečiami ir-gi atsilankyti.

Skiltininkas.

CANADA TUBE FABRIKŲ

darbininkai Montrealy sustrei-kavo. Jie reikalauja pakelti at-lyginimus.

SAVI PAS SAVUS, Palaikykite tuos, kurie skel-biasi „Nepriklausomoje Lie-tuvoje“.

Pabaltiečių koncertas

Spalių 21 d. Plateau salė, tal-pinančią apie 3.000 asmenų, sausakimšai buvo okupavusios Pabaltijo tautos, iškilmingai demonstravusios tradicinę vie-nybę ir bendrą nusistatymą prieš kruvinąjį okupantą — SRS.

Pasveikintos ir palinkėtos sa-vo idealų įgyvendinimo, p. R. Gauthier ir p. Lazdinš, jos vie-ningai demonstravo savo kultū-ros dainą, muziką ir šokį. Kiek viena savo, kiekviena savaimin-gai ir visos trys drauge — su-tartinai.

Mes dar nežinome, kaip ir, bendrai, ar Kanados didieji — anglai ir prancūzai — mūsų tą demonstraciją įvertins, bet mes patys, intymioje savybėje, ga-lime jau pasidžiaugti savo dva-siniu nepalūžimu, išterme ir pasiryžimu veikti ir laimėti.

Mūsų trys tautos. Mes su latviais vien okamieno. Estai jau visai kito, net ir rasiškai skirtingi, o betgi mes jaučiame žymią vienybę. Neabejotinai mus vienija ir bendrasis liki-mas. Šiuo bendru koncertu mes Kanados visuomenei pa-rodėme savo vienybę. Regis, kad ir jie galėjo domėtis Pa-baltijo tautų dainos, muzikos ir šokio savaimingumu.

Mūsų liaudies kūryba yra la-bai sena, labai originali, labai spalvinga, ir pagal ją mes turi-me labai vertingos individuali-nės kūrybos, kurios mums yra patiekę žymieji mūsų kompo-zitoriai. Mums tikrai lieka nuo širdžiai norėti ir mokėti klausovams tatau patiekti. O šiuo atžvilgiu, sprendžiant pagal praėjusį koncertą, mes iš mūsų kaimynų, ypač iš estų, daug ga-lime pasimokyti. Koncerto pa-tiekimo prasme, ir estai ir lat-viai buvo vieningi ir koncertus patiekė pačia išpuodingiausia forma. Būtų buvę daug gra-žiau, kad ir mes būtume pasi-naudoję tuo pačiu metodu ir stilium.

Mūsų koncertas buvo pradė-tas kvartetu. Bet ten, kur da-lyvauja choras, jo dainavimas neturi tinkamos prasmės.

Mūsų choro balsinė medžia-ga, palyginus su kaimynais, yra labai gera, — reikia tikrai mokėti ją sunaudoti. Po kvar-teto liaudies dainas dainavo op. sol. E. Kardelienė.

Pianistas K. Smilgevičius iš-pūdingai interpretavo Čiurlio-nio preliūdus, kuriuose didysis mūsų menininkas atskleidžia

tragizmu persisunkusius išgy-venimus.

Čiurlionis savo preliuduose maištingas, kaip ir savo tapy-boje. Jieškanti, nepasitenkinanti ir tragiškai lūžianti Čiur-lionio dvasia gili ir prasminga.

Mūsų choro balsinė medžia-ga puiki, bet jo šio vakaro pro-gramai nepaimti gerieji veika-lai. Tokiam koncertui reiktų duoti pirmiaulius kūrinius.

Mūsų šokiai, p. Akstino va-dovybėje, be didelių pretenzi-jų, lyg jau įgavę „klasikinę“ formą, bet pravesti gana tempe-ramentingai ir padarė išpuđį.

Žymiai silpnesnė latvių cho-ro balsinė medžiaga ir paruoši-mas nedaug skyrėsi nuo mūsų šokio choro.

Smuiko solistas p. Lapen-sons — geras virtuozas. Jo technika itin žymi. Bet techni-kai gi ribų nėra: piccicato, kur-ie Paganinio kūrinį veda ats-kirą temą, norėjosi tikslesnių ypač. Be to, smuikas — juk giedantis instrumentas, kuriam reikia šilumos, sielos. Visokių atveju — tai yra puikus smui-kininkas, žymi latvių meno jė-ga.

Iš visų trijų Pabaltijo tautų, estai visą nepriklausomybės lai-ką nebuvo išvystę vokalistų. Taip tas ir dabar atsiliepia. Bet kas mus labai maloniai nuste-bino, tai estų moterų choras, žinoma, jo dirigento p. R. Toi meniškųjų atsiekimų vaisius.

Jeigu p. R. Toi nesunku būtų atsisakyti bereikalingo manie-ringumo dirigavime, tai jį rei-kėtų laikyti tiesiog puikiu diri-gentu. Jautrus ir nepaprastai subtilus muzikas, jis ne tik tai turi savo dirigento sugebėji-mus, bet, kas šiuo atveju ypač vertinga, jis yra puikus moky-tojas, sugebąs veik kiekvieną šokių toki balsa ir pakankamą klausą turinčią moterį „prive-isti prie bendrojo rodiklio“ ir sulieti į darnią ir rankos mos-tams paklusnią visumą, kuri muzikali visu šimtu procentu. Nuostabiai lanksti dinamika, tiksli intonacija ir, kas svar-biausia, darnus išlygintų balsų skambėjimas klausovams sutei-kė tikro pasigrožėjimo.

Visai neblogai praskambėjo ir jungtinis choras dėl to su-kėlęs ne tikai nusistebėjimą, bet ir gyvą entuziastingą gausios publikos pritarimą, pasibaigu-sį nuosirdžiomis ovacijomis Pa-baltijo tautų vienybei.

J. Kardelis.

LIETUVIŲ NAMŲ STATYMO REIKALAS IŠPLEČIA-MAS

Lietuvių namų statybos klau-simas taip pastūmėtas pirmyn, kad dabar jau vėl išeinama į viešumą.

Dėl žinomų priežasčių, dėl kurių namų statybos klausimas buvo sužlugdytas Ville Lasal-le, buvo daroma viskas atsar-giai. Dabar, kai jau sutvarkyti formalumai ir leidimas yra ran-kose, vėl kreipiamasi į Montre-alio visuomenę.

Šiomis dienomis iniciatyvinis komitetas turėjo posėdį ir nu-tarė namų statybos klausimą vus.

peikelti visų Montrealio lietu-vių organizacijų kompetenci-jai. Todėl šį penktadienį, lap-kričio mėn. 3 dieną, 8 val. vaka-ro visų Montrealio lietuvių or-ganizacijų atstovai su ALOKU prysaky, maloniai prašomi atsi-lankyti „NL“ redakcijoje, ka-me bus platesnis pasitarimas dėl tolimesnių lietuvių namų statybos žygių. Ypač kreipi-a-masi į Montrealio ALOKą su-darancias organizacijas, kad jos būtina prisistų savo atsto-vus.

Šį šeštadienį, lapkričio 4 d., 7.30 val., Šv. Kazimiero parapijos salėje

NEKALTO PRASIDĖJIMO MERGAICIŲ DRAUGIJA rengia „HALLOWEEN“

ŠOKIŲ VAKARĄ

griežiant WALTER ORKESTRUI.

Veiks bufetas su alumi, min'kštais gėrimais ir užkandžiais. Prašome atsilankyti.

Rengėjai.

TORONTO

MAŽ. LIETUVOS BICIULIŲ DR-JA TORONTE

Lapkričio 5 d. 4 val. 30 min. atvyko į žmonos butą ir radę ją išėjusią į darbą, savo devy-nerių metų dukrai parodė pa-raką ir demonstratyviai pareiškė, kad susprogdinsias vakare jos motiną, jeigu ji negrįšianti gyventi kartu su juo. Mergai-tė tą šurpią žinią papasakojo savo draugei, kuri apie tai pranešė savo tėvams. Jie painfor-mavo policiją, kuri sulaukusi V. rado jo kišenėse tokių kiekį parako, kurio būtų užtekę iš-sprogdinti visam miesto kvar-talui.

M. Liet. Biciulių dr-ja Toronte.

NORĖJO SUSPROGDINTI ŽMONĄ IR DUKTERĮ

Seimyniniai santykiai tarp naujojo ateivio Vladimir Var-bo, kilusio iš Estijos ir jo žmo-nos buvo gerokai įtempti. Nuo balandžio mėnesio jis dirbo ka-syklose Sudburyje, o jo žmona ir duktė gyveno Toronte. Vie-ną rugsėjo mėnesio dieną V.

„IŠ SILDZIOSIOS BONKOS“

Nedidelė Montrealio latvių kolonija, turinti tikai apie 800 narių, tačiau pasižymi dideliu kultūriniu veiklumu. Montre-aly veikia jų dramos teatras, kuris turi visuotini tautiečių įvertinimą ir visų nuoširdžią paramą.

Spalio 21 d. St. Laurent Sta-tybininkų salėje Latvių Dram-os teatras statė žinomąją R. Blaumanio komediją „Iš sal-dziosios bonkos“. Spektaklio žiūrėti susirinko apie 500 asme-nų (iš visų 800!). Bilietai, kas mums taip pat neįprasta, buvo po 1 — 1,50 ir 2 dol.

10 menui pasiaukojusių as-menų kūrė spektaklį, kuriuo vi-si mieliai pasidžiaugė. Aktorių sudėty yra jaunų, bet yra jau žinomųjų profesionalų, kaip Alma Mača, Irma Graudinia, sukūrusios puikius vaidmenis. Ir visas kolektyvas gebėjo kur-ti visai gražaus meniškąjo ly-gio spektaklį. Pažymėtinas de-ktoratorius V. Lavins, gana sa-vaimeingai bandęs spręsti sce-novaizdį, nors sąlygų tam rei-ka-lui, žinoma, maža turėjo.

Spektaklio kūrėjai apdovano-ti gausybė gėlių ir kitokių do-vanų, kurių tarpe buvo ir Lie-tuvių Dramos Teatro.

Tikrai gražus darbas ir visai geras mums, priskaitantiems Montrealy apie 10.000 lietuvių, pavyzdys.

J. K. papročio atsakyti. P. L.

Pranešimai

PRANEŠIMAS.

K. L. B. Himiltono Apyl. L. O. K-tas šaukia metinį susirin-kimą. Susirinkimo dienotvar-kė sekanti:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Prezidiumo kvietimas,
3. Mandatų k-sijos rinki-mai,
4. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas,
6. Komiteto pranešimas,
6. Reviz. k-jos pranešimas,
7. Valdybos rinkimai,
8. Reviz. k-jos rinkimai,
9. Klausimai ir sumanymai.

Mielą

OTILIJA MEŠKAUSKAITĖ ir ALGIMANTĄ SEMAŠKĄ

sukūrusius lietuvišką šeimą, nuoširdžiai sveikina ir lin-ki laimingo ir džiaugsmingo gyvenimo

Navikėnų ir Kudžmų šeimos.